

D

1654

On. Biblioteca

Palatului Cultural

Arad

Z I A

2 Lei

Redacția și administrația:

Timișoara I.
Str. Lovinci No. 2

Telefon:

Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69Ziarul de afirmare
românească
al Ținutului TimișAbonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 leiApare sub egida
„Astei Bănățene“

Zece ani dela Restauratie

8 Iunie 1930 - 8 Iunie 1940

După o rânduială tainică...

de: MIHAIL SADOVEANU

Ai dreptate, îmi răspunde partenerul meu, acum zece ani era necesar să se așeze în fruntea Țării Suveranul său legitim, nu numai pentru rânduiala de care pomenesc stihurile vechi:

Dintre oameni, ca să le fie Domn,

Pe cel mai vrednic și mai ales, și pentru că se pregăteau vremuri aspre Țării; lumea era aproape de răspântia care se vede acum; iar cel chemat trebuia să vie la locul său și după o rânduială tainică.

Acest principiu mistic ar rămânea o poziție vană dacă nu s'ar fi produs faptele.

Lumea europeană merge către criza definitivă; evoluția civilizației noastre cuprinde și cotituri explozive; statele mici și popoarele nouă au nevoie de toată energia lor ca să se salveze din catastrofa unui mare război. Pretutîndeni, deci și la noi, apar fenomene sociale morbide; mișcări subterane catilinare tind să slăbească puterea de coeziune a patriei. In asemenea împrejurări, s'a produs evoluția. S'a produs în ceasul suprem, adică în ceasul potrivit.

Dacă ar fi numai atât și ar fi destul ca să justifice recunoștința noastră. Dar regii lucrează pentru ceva mai mult și mai tainic decât mulțămirea pe care le-o datorăm.

Iată, Suveranul pregătește și inițiază un urmaș. Prezent la toate manifestările de propășire și consolidare, alăturarea de părintele Său. Voevodul ne apare ca o mare faptă în ascensiune.

Dacă n'ar fi decât asta...

Insă în orele de veghe ale Suveranului se concentrează, lângă grija cea mare și permanentă a epocii de pace, multiplele realizări ale gospodăriei noastre interne; tot ce e durere, grijă și speranță în noi, se află înmăit în viața Sa. Destinul Său a fost să ne cufunde în întregime — trecut, prezent și viitor —, să voințice și să apere o moștenire primejdună. Ai dreptate să spui că apariția Sa, din cer, pe aripi repezi, întărește și întregeste elementul mistic pe care-l distingi în această primă etapă de Domnie.

De aceia, adăogând la toate rîvna multă a Majestății Sale pentru cultură și realizările sale în însuș sufletul etern al neamului, ai toată îndreptățirea opti-

mismului pe care-l mărturisești.

M. S. Regele Carol II

Suveranul, — gospodar și părinte al țării

În memorabilul discurs rostit la Adunarea Națională dela 8 Iunie 1930, Majestatea Sa Regele Carol II rostea, printre altele, o frază scurtă, dar esențială, ca toate marile adevăruri:

„Vom trebui, conlucrând cu acei cu cari suntem legați, și în sentimentele de prietenie-cu toate popoarele și mai ales cu vecinii noștri, să lucrăm la restabilirea urmelor cari Ni-a mai lăsat marea învălmășeală de acum patruzeci ani“.

Vorbind astfel, Suveranul își exprima ferma vrere de a-și pune Domnia sub sigiliul alb al păcii, al gospodăriei și al părinteștei oblăduiri față de toți românii, fără deosebire de origină etnică.

Sub cerul pașnic al marelui înțelegeri Regale, s'au putut desvolta, în chip deocrotiv, toate energiile țării, cuprinzând deosebită pe românii de sânge și pe minoritari.

Imbinând, cu farmecul caracteristic numai înalților Monarhi, spiritul de autoritate cu acel al unei largi comprehensiuni, — Majestatea Sa Regele a știut să fie, cu măreție în acești aureolați zece ani din urmă,

nu numai părintele țării, ci și primul ei gospodar.

Un părinte și un gospodar, cu egală dragoste pentru toți fiii țării, și care a împărțit, tot timpul, răsplățile nu după culoarea ochilor, ci după elanul și munca fiecăruia. Roadele acestei înțelepte concepții de Domnie pot fi constatate de fiecare dată când — alături de reprezentanții românilor de baștină — cetățenii români minoritari își exprimă, din plin și mișcător, gratitudinea pentru supremul spirit tutelar al țării.

Economia minoritară, cultura și cultele minoritare au prosperat și prosperă în același ritm dinamic ca economia, cultura și biserica românilor de sânge.

Și atunci, de ce să ne mirăm că — la implinirea unui strălucit deceniu de Restauratie — unanimitatea domeniilor de restaurarilor este alături de întreaga suflare românească și că urări le lor de bine pentru Regele țării se îndreaptă, cu recunoștință, ca spre un adevărat zeu Lar al căminului fiecăruia...

CUVINTE REGALE

„În timpurile grele ale trecutului, Poporul nostru a arătat atât de luminos înaltul său simț patriotic, a arătat că oricari ar fi urgiile vremurilor, România a progresat și și-a afirmat rolul destinat ei în cartea cea mare a civilizației mondiale.

Acest crez care ne este indicat de trecutul nostru, trebuie să ne dea încrederea desăvârșită în viitor și trebuie să ne dea încrederea trebuincios de a munci fără preget pentru consolidarea și progresul nostru“.

M. S. REGELE CAROL II.

Regele muncitorilor

de: MIHAIL RALEA
Ministrul Muncii

Sub augusta îndrumare și ocrotire a Majestății Sale Regelui Carol al II-lea, în cadrul Statului național românesc, s'au putut obține cele mai bune rezultate pentru muncitorii.

În cel dintâi deceniu al strălucitoarei Sale Domnii, muncitorimea a încercat de a mai fi socotită paria societății. Integrită în corpul națiunii, pusă pe picior de egalitate cu celelalte clase sociale, ea a putut contribui în bună măsură la opera de uniune și renaștere națională.

Constituția Regelui Carol II a dat un nou finalism lumii muncitoare. Suprimând luptele între fracțiuni, tagme și coterii, ea a dat muncitorimii în primul rând sensul dreptății sociale prin solidaritatea națională. Tinzând la suprimarea concurenței între grupuri răzlețe, ea a permis unificarea organizațiilor profesionale și concentrarea forțelor muncitorești în bresle.

În anii din urmă s'a înlăturat prejudecata care separa munca manuală de cea intelectuală. Ridicată la nivelul celorlalte ocupațiuni, ea a devenit de egală însemnătate în viața Statului.

Primatul muncii a fost consacrat în domeniile spirituale și materiale ale vieții de Stat.

Prin noile legiuri sociale s'au adus importante și masive ameliorări vieții sufletești și trupesti a muncitorului.

Azi muncitorimea este calmă, plină de speranțe, animată de cele mai bune intenții. Înfăptuirile noului regim legitimează nădejțile ei de prosperitate.

Marele nostru Rege, Marele Ctitor al Țării noi, Marele Revoluționar al ultimelor reforme, rămâne chezașa permanentă a tuturor năzuințelor muncitorimii.

Poeti bănățeni

Petru Sfetca: „Solii către lumină”

Am urmărit întotdeauna cu mult entuziasm realizările lirice ale tinerei generații de poeți bănățeni. Am fost săraci — prea săraci — în poezia plaiurilor noastre. Frumusețea și splendoarea bănățeană n'a luat tipar în versuri. Ea s'a manifestat în cântecele și jocurile satelor noastre respirate pe coame de deal sau pe întinderea sesurilor mănăoase, dând viață și adevăr neîntrecutelor creații populare. Pe aripi de cheruvimi, doina și brăul cărășan, bătuta și poșoavaica graniței ca și duioasele melodii cu accente slave dar românești în simțiri ale torontalului, s'au respirat în toate colțurile de țară, ducând vestea și faima Banatului.

Poezia a trăit în munții noștri cu izvoare cristaline, în văile liniștite și în pusta cu lanuri aurii. Ea a trăit mereu în sufletele noastre, caldă și generoasă, în fluierul păcurarilor de pe Semenice și în frunza de fag cântată pe buze.

Poezia era cu noi în diminețile însoțite și în amurgurile însângerate, dând viață și framat țarinelor și pădurilor noastre.

Poezia era în însăși firea și rostul bănățeanului.

Dar n'am avut niciodată poeți. Ne-au lipsit zugravii care să toarne în forme vii, suflarea și dorul lăuntricelor noastre chemări, ne-au lipsit meșterii care să clădească în tipare nemuritoare, troparele înălțătoare ale zărilor noastre senine.

Dar iată că după întâiul deceniu dela splendida resurrecție națională, pe ogorul primăvăric al spiritualității bănățene au răsărit primele oglicele.

Traian Ieremicu, Const. Miu Lerca, Grigore Bugărin.

Trei talente vâжоase, țâșnite din huma acestui Banat al cântecului românesc, trei spintecători de zări și de noi cărări, vișoși reprezentanți ai creației autohtone.

Și pe drumul croit de ei, alți licuriri, alte luminițe au purces să pună trăinicie poeziei bănățene.

Pavel Butan, Petru Sfetca, Pavel Belu, D. Grozdan.

Petru Sfetca, bard al noii generații — și căruia îi închinăm cronica de față — într-o plachetă sobră, a dat vitrinelor un mănunchi de versuri, întindându-le: „Solii către lumină”. Ca la toți înaintașii săi, tonalitatea și culoarea acestor poeme, le-o dă frumusețea gleei bănățene. Clocotul neastâmpărat al firii rustice, cu țarinile domoale și

cu foșnetul moicom al gărânelor umbroase. Brazda și ogorul bănățean în toată splendoarea lui.

Clutele au ieșit din păduri, buimace de soare;
Melcii au crescut cu cornițele pe răzoare;
Un ied a zburdat speriat de lumină
Printre fragede mlade de aluni, în grădină.

Trupul mi-a zvăcnit ca o joardă aici,
Am simțit în carne mușuroasă mici;
Apoi a trecut prima ciurdă cu muget prin sat,
Și am înțeles că s'a fost desprimăvărat...
(Echinoc de primăvară).

Imagini care ne stracoară în suflet fiorul adevăratei incantațiuni, se desprind senine și plastice din poezia matură a lui Petru Sfetca:

Încă n'au venit, încă n'au venit,
Le așteptăm sosirea dela venit,
Ne prindem urechile de-oblăncuri la Sud,
Ascultăm liniștea cum trece peste agud.

Ne-am arunca mâinile suliți, numai să vină,
Să le simțim în suflet rotocoale de lumină
Să nu mai fie ceriurile prea reci și grave,
Ca și când ar ascunde dincolo pasări bolnav...
(Pasări dela Sud).

sau:
Zărilor se opintesc pe unde umblă cărările,
Cu ape vineții ca în toate mările;
Și salcâmiți în crengi, ciorchini de floare curată,
Că nici dorul meu n'ar fi putut mai albă s'o scoată.
(Cântec mic).

Dar poate cea mai caracteristică dintre toate poezia: „Rod”. Viața în soare și în jocuri de lumină a țarinel. Misterul pământului pentru care asudă și se ostenește țărânaul bănățean:

Pârg de vară
Peste țară,
Iar a copt lumina: spice,
Si mi-s ochii pe colțice,
Unde culcă coasele
Lanuri — mătăsăoasele.

Poate'n snopii strânsi în rod,
O să crească mult norod,
Fiindc'au pus o mână plină,
De curat și de lumină,
Un sat de țărani,
Cu mai mulți plăveni,
Și a dat și el din zare
Mare binecuvântare
Semn făcând peste zăvoaie,
Cu un braț întreg de ploaie.
— Doamne, ruga n ca, ridici:
Rod în spicele de lei...

Petru Sfetca, din tot ce a dat în prima sa culegere, e mai mult decât o promisiune. Petru Sfetca e un talent real într-o vertiginoasă ascensiune, spre înaltele culmi ale poeziei adevărate. Și e în acelaș timp o mare speranță a liricei bănățene.

v. d.

Luceafărul
Mai - Iunie

Revista „Astrei Bănățene” va apărea, într-un număr sporit de pagini, fiind închinat aniversării Restaurației, cu un bogat cuprins, din care desprimdem:

„INCHINARE M. S. REGELUI”, de SABIN EVUȚIANU, președintele Astrei Bănățene; „REGELUI”, poezie de VOLBURA POIANA NASTURĂȘ; „FRĂMANTĂRI CULTURALE BĂNĂȚENE ÎN ULTIMUL DECEENIE”, de TRAIAN TOPLICEANU; „CUNUNIE”, fragment din poemul „IMPĂRATUL”, de GR. BUGARIN; BANATUL MUZICAL ÎN ULTIMII ZECE ANI”, de NICOLAE URȘU; „SCRITORII BĂNĂȚENI ÎN PROZĂ ÎN ULTIMII 10 ANI”, de GR. BUGARIN; „PICTURA BĂNĂȚEANĂ” de AUREL COSMA; „POEZIA BANĂȚEANĂ CONTIMPORANĂ”, de P. P. BELU și PETRU SFETCA; „SCULPTURA BANĂȚEANĂ”, de GR. BUGARIN, etc.

La botezul unui copil

Un zidar din Cluj a trimis o scrisoare la Palatul Regal prin care roagă ca cel de al 14-lea copil de al său, născut în timpul iernii trecute, să fie botezat de Majestatea Sa Regele. Este vorba de un simplu muncitor cu ziua, deci de un om sărman din inima Transilvaniei, și care face parte din familia minoritarilor de acolo. Se numește Andrei Aickler și este concentrat undeva pe zonă. A fost destul ca acest fapt să se cunoască, pentru ca imediat să se caute a se da cel mai mulțumitor răspuns la o atât de originală dorință. Majestatea Sa Regele a acceptat cu bucurie să boteze copilul muncitorului.

Au fost trimise dela Palat prin d. Coriolan Tătaru Rezident Regal, lucrurile de îmbrăcăminte și de igienă de care are nevoie noul născut. Părintele copilului, care se afla în tranșee a fost desconcentrat pentru un timp mai îndelungat și trimis acasă, unde va asista la botezul odrasle sale. În sfârșit, i s'a arătat atât de autoritățile militare, cât și de cele civile, o simpatie și o blândețe, care exprimă cu fidelitate înaltul gest de bunăvoință al M. S. Regelui.

Asupra acestui caz merită să facem câteva observații. În primul rând Majestatea Sa Regele a voit să sublinieze într-un gest al căruia valoare trebuie înțeleasă de toată lumea, că o familie numeroasă este pentru țara românească o zestre apreciată, iubită și ajutată. În al doilea rând, Suveranul a vrut să arate, că în fața legilor țării, întocmai ca și în sentimentul egal față de toți cetățenii cu care Regele nostru privește naștina, acest ajutor trebuie să însemne un titlu de mândrie și de curaj. În sfârșit, fiind

vorba de un cetățean minoritar este oportun să reținem că generozitatea Regală se manifestă cu o egală preferință ca și pentru unul român de sânge.

Trăim și voim să trăim în cea mai bună armonie cu elementele alogene depe cuprinsul țării noastre. Primul exemplu în această privință îl dă Inșuș Capul Țării. Dar pentru că au fost unii care în trecut au semănat discordia între elementele acelorși regiuni, aducând învinuiri nedrepte împotriva spiritului cu care minoritarii sunt tratați, este bine să întrebăm:

— Câți dintre copiii minoritari în dubla Monarhie austro-ungară erau botezați de Împăratul? În câte din acele cazuri în care al 14-lea copil român sosea pe lume fără vestimente și fără medicamente, au fost atâta de prompt ajutați, atunci în trecutul acela care nu e prea îndepărtat, de înalta stăpânire?

Răspunsul îl știe fiecare, și nu e nevoie să insistăm. În lume toate se schimbă, iar dreptatea care însemnează pentru noi unitatea națională, se revarsă generos și asupra elementelor minoritare din România întregită.

Locuiri la
BUCUREȘTI
numai la

Grand-Hotel

Situația
centrală.
Confort. Elin

„LAFAYETTE”

CALEA VICTORIEI Nr. 11

Telefon 3-34-10

CĂLĂTORIILE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

14: București și Radio-România. 14: Chișinău. 18.45: „Dunărea” (325.4) 20.15: Roma. 20.30: „Dunărea”. 20.45: București și Radio-România. 21.35: Belgia. 22.15: „Dunărea”. 22.30: Daventry-Cornial.

SÂMBĂTA, 8 IUNIE:

ZIUA RESTAURAȚIEI.

12: Ora; Cota Dunării și a barei Sulița Sfaturi gospodărești și igienice. 12: Ora; Sextetul vocal „Cotroceni”. 12: Ora; Ioana Radu (voce) și Doina Suchici (acordeon); Ioana Radu (voce, acomp. Doina Suchici-acordeon). 13:20: Ora Spectacole; Știri artistice și culturale. Sport. 13:30: Ora; Orchestra Grigoraș Dinicu. 14: Ora; Radio-jurnal. 14:20: Ora; Continuarea concertului Orchestrei Grigoraș Dinicu. 15: Ora; Radiofonice; Publicații; Varietăți. 18: Ora; ORA STRAJEI LOR. 19: Ora; Mersul vremii. 19:01: Ora; Infrumusețea țării în Restaurație, de Pr. Const. Giurescu, ministru Propagandei Naționale.

DUMINICA, 9 IUNIE:

9:30: Ora; ORA RELIGIOASĂ: I. Clopote; II. — Serviciul religios transmis dela Sf. Patriarhie. 12: Ora; Cota Dunării și a barei Sulina. 12:03: Ora; Maria Lăurețu (voce) și Tariful Ion Rugină dela Timișoara. 12:45: Ora; Orchestra Victor Predescu, voce: Ion Luican. 13:20: Ora; Spectacole; Știri artistice și culturale; Sport. 13:30: Ora; Continuarea concertului Orchestrei Victor Predescu. 14: Ora; Radio-jurnal. 14:20: Ora; Trupa „TÂNASE”. 14:30: Ora; Radiofonice; Publicații; Varietăți. 15: Ora; Vestii și sfaturi agricole. 15:30: Ora; ORA SATULUI 16:15: Ora; ORA PREMILITARĂ. 17:15: Ora; ORA „MUNCĂ ȘI VOEBUNĂ”. 18:15: Ora; Mersul vremii. 19:16: Ora; D-na Maria Tănase (voce, acomp. de Orchestra Costică Tandăru. 18:40: Ora; Maxim Vasiliu (voce); Cântec românesc. 19: Ora; Capitala țării în Restaurație de G-ral Victor Dombrovski, marș general al Municipiului București. 19:15: Ora; Marșuri românești (discurs). 19:30: Ora; ORA NAȚIUNII. 20: Ora; SPORT: Rezultate tehnice. 20:20: Ora; D-ra Rodica Bujor (voce). 20:45: Ora; Radio-jurnal (I). 21:05: Ora; „LA SECURIS”-icoană dela țară într'un act de Teodor Brediceanu (Transmisie dela Opera Română). 22:10: Ora; Radio-jurnal; Rezultate sportive. 22:30—24: Ora; Muzică variată românească (discurs).

S'a mutat în local nou,
complet renovat

Ilinca și Lenhard

COAFOR . MANICUR - PEDICUR

Timișoara I, Str. Alba-Iulia No. 2

(Palatul Cultural).

BĂILE CĂLĂCEA

Autobus C. F. R. dela Autogara Timișoara (Piața Oituz) zilnic la ora 14

Băi alcalo-salino de 39,20°C

recomandate pentru
Reumatism, paralizii, boale de femei și de inimă.

Confort, prețuri reduse.

Prospecte la cerere.

Manuscrite rare

La Erevan, capitala Armeniei sovietice a fost creiat un institut științific pentru studiul manuscriselor vechi. În biblioteca institutului se găsesc peste 10.000 de manuscrite în limba armeană și 400 manuscrite în limbi străine: greacă, latină, asiriană, ebraică, arabă, persană, turcă, mongolă, azerbaidiană și georgiană.

Printre lucrările cele mai de preț ale bibliotecii se găsește traducerea în limba armeană a unui tratat al filosofului grec Zenon, care era socotit până acum pierdut. Traducerile din Aristot în armeană, cari datează din secolul XI și cari nu sunt, probabil, decât copii ale traducerilor mult mai vechi, din secolele V—VI, pierdute, prezintă un mare interes.

S'a descoperit o culegere de manuscrite ale unor nuvele armenice din secolele XII—XIII, a căror existență a fost ignorată total până în prezent. Genul lor reamintește pe cel al nuvelor italiene din epoca Renășterii. Institutul pregătește o ediție a acestora.

Vechile traduceri armenice ale celebrului roman hindus „Povestea celor șapte înțelepți”, documente asupra istoriei Afganistanului, Indiei, Iranului, Mongoliei, Siriei și Turciei sunt deasemeni interesive de interesante.

Biblioteca posedă deopotriva câteva sute de manuscrite tratând medicina, plantele medicale, astrologia și alchimia. (TASS.)

REGELE ARTIST

CUVINTE REGALE

„Astăzi în mijlocul vostru, am venit ca inima plină de dragoste pentru toți Români și cu singurul gând de a strânge împrejur pe toți fiii Patriei, dornici de muncă și adevăr”.

(Din proclamația M. S. Regelui Carol II către popor, din ziua de 8 Iunie 1930).

Prețutindeni prezent și pe toate grațiile conștiinței inițiator, Majestatea Sa Regele putea să se absenteze foarte bine din literatură, fără să se simtă măcar. Absența tuturor din acest compartiment, rezervat unui amuzament mai puțin decât un varietet, după câte se masă, ca una dintre țigărele, aruncată la jumătate, n'a supărat aproape o sută de ani pe nimeni. Afară de Titu Maiorescu, au mai cumulat și alte personaje, catedra cu portofoliul de ministru, dar singur el a trăit, limitat de epocă, pe un sentiment de colegialitate literară. Ceilalți și-au văzut de treaba lor particulară, și-au îngrijit monumentul viitor (pe latinește: *monumentum, in mormânt*) și amplificările în posturi și salarii. Este caracteristică atitudinea unui literat mai mult sau mai puțin calificat, dela noi. Un mandat de deputat, acordat pentru alte merite decât profesionale, edulcorează mult amintirea și un portofoliu, chiar o jumătate de asemenea lucru, o șterge definitiv.

Scriitorii vegetau în ghetto și boierii, luxuriant involți, dădeau floarea indiferenței, hrănită cu gunoiu de cultură, pe nemăsurata proprie rădăcină. Nicio aderență nici un contact. Un scriitor poate să fie dar nu e nici profesor, nici doctor, nici avocat: frumoasele profesii se împacă mai mult cu critica sau cu alcaicoidul ei, epigrama. Un scriitor este și trebuie să fie, spre cea mai mare rușine a lui, numai scriitor. Necesarmențe obtuz, el nu ar putea mărturisi un fanatism exagerat pentru scriitorul pictor și muzicant, pentru alianța broderiei cu pianul și eventual cu acuarela. Dar în trezirea lui, scriitorul atâta știe să facă, vorbe. Mă opresc la adjectiv...

Revoluționarul acestei stări zăcute a fost, și aici, Suveranul, Care a și răsturnat-o. În zece ani dela urcarea pe tron scriitorul a dobândit onoarea rezolvată până atunci și lui Eminescu, un proiectar, și lui Creangă, un răspopit. Influența lui Maiorescu a sporit deabia după moartea poetului, când numai găsindu-i-se viața trebuia păstrată seputura. Scriitorii fac parte azi din existență și Stat. Consternarea d-lor ministri n'a fost la început deocamdată mică, văzând pe Vodă Carol al Doilea preocupat de carte, de pană și de breasla, ca de o problemă fundamentală — dar s'a consolatat cu speranța că Suveranul, neobosit în pravalia nouă a țării, va obosi... Departe de asta, an cu an intențiile s'au făcut acte, actele s'au înmulțit, legăturile Majestății Sale cu breasla s'au strâns. Dela zămbet, oamenii fostelor politici au căzut în melancolie și, succesiv, din tristețe și mîhnire în descurajare. Ei, care tolerau pe scriitori ca pe niște agreabili valeți de redacție s'au apucat să citească... Ce o fi găind Regele, și-au putut spune ei, în hârțoagele tipărite? Numai că n'au înțeles nici după lectură, renunțând și la lectură și la înțeles. Un fost domn Ministru, mai cunoscut prin miliardul pe care și-l mîngia în strictă singurătate, decât prin faptele de minie, la un departament unde mai ales acest articol se cere, devenise și gelos, ca o amantă. „Agasat” la una din Zilele Cărții, că Suveranul prefera domnilor Prefecți și Șefi de Organizație electorală ce-i erau prezentați să fie atent cu scriitorii, în mijlocul cărora se afla, fostul Domn Ministru nu-și mai putut stăpâni mânia și dete un ghiont pe furis în spatele unuia din ei. După aceea Domnii mai prudenți, izolau scriitorii, pentru care Suveranul crease Ziua, într'un colț de sală.

Suveranul e autorul integral și exclusiv al următoarelor instituții literare. A fondat Ziua Cărții, care a devenit Săptămâna și apoi Luna Cărții, pomenită mai sus, Prezența Majestății Sale la fiecare sârbătoare anuală a cuvântului tipărit înființează o modă, acolo unde n'a fost niciodată urgență intelectuală,

atrăgând elitele sociale la cartea scriitorului român. Vizitatorii cumpără și mai învață să și citească: două beneficii.

A întemeiat mai multe Fundații cu programe de lucru și de publicații distincte, și Editura pentru Artă și Literatură, consacrată literaturii de creație, poeziei, romanului, studiilor, filosofiei. Realizările în opere literare ale Editurii sunt pur și simplu enorme. Această Editură „Regele Carol II” tipărește luxos cu un gust de rafinament ales și prețuri într'adevăr populare, mai mult, atât cantitativ cât și calitativ, decât toate editurile românești laolaltă. „Revista Fundațiilor Regale” scoasă de aceeași editură odată pe lună, e cea mai însemnată revistă din câte au putut să apără în România. La Fundațiile Suveranului lucrează un mare număr de scriitori neutilizați mainainte de către nimeni.

A instituit Premiul Național anual de literatură, personal al Majestății Sale, făcând inutile și derizorii Premiile anterioare, ajunse la mutualitatea tovarășiei.

A înzestrat Societatea Scriitorilor Români în scopul clădirii unui Palat prevăzut cu toate facilitățile de trai pentru scriitori. De altfel, toate așezămintele regale discrete în intervențiile lor dau în toate formele ajutoare scriitorilor. Nu mai insistăm asupra actelor importante de sprijin, realizate cu un scil de unică noblețe, de către Rege direct. Când se va cunoaște tot ce a făcut numai pe această singură cale Majestatea Sa, fără să-l știe stanga ce-I face dreptă, publicul va fi uimit de multitudine mișloacelor unice de intelect. de inimă și de gingase sensibilitate de care dispune Suveranul.

De curând Cassa Penșilor distribue efectiv scriitorilor ajunși la o vârstă, numeroase pensii, precăzute ca nicăieri într'altă țară și pentru minorități. Fără Regele Carol al doilea nimic nu s'ar fi putut implini din toate acestea.

Au mai fost în istoria mondială nume de Regi și Papi, legate de câte un veac productiv, dar dincoace și dincolo de Marcu Aureliu am găsi cu greu Suverani, care „încurajând” artele, literatura, arhitectura, să le poarte personal alt interes decât unui toc de pantof ori unui picior de fotoliu. Ei nu participau cu carnea și cu sufletul lor, cu munca lor, la viața ideilor și a meșteșugarilor de idei.

Regele e și prezent în literatură, dar mai cu seamă și activ. Inteligența Lui cântărește, gustul Lui selecționează, intuițiile Lui sunt manifestate fără nici o pedanterie, fără nici un fel de farișeism, fără să se plece susceptibilităților enervate, ambițiilor gritești și duhului de zizanie neadormit, nepăsătoare la calculul vanităților și la pândă orgoliilor biruite.

Un geniu personal stăpânește crâncena activitate, pe sute de brazde odată, a Suveranului nostru. El este singur un univers complet. Dar este și un scriitor

Regele George a inspectat trupele britanice

Londra, 8 (Rador). — Regele George, însoțit de ducele de Gloucester a inspectat trupele dela Alderscot. Suveranul a îmbărbătat trupele. Ducele de Kent a vizitat centrul aviației militare din sud-vestul Angliei.

Respectarea hotarelor e asigurată prin plata contribuției naționale.

Dacă n'ar fi fost un Rege fără păreche, Regele Carol Al Doilea îmi permit să bănuiesc că ar fi fost cel mai mare poet.

Un act de dreptate

Ultimele ședințe ale Consiliului de miniștri au fost în bună parte ocupate de discutarea codului funcționarilor publici. Este vorba de o nouă și importantă legiuire care aduce în același timp o ameliorare a situației funcționării noastre și criterii mai drepte de numire, înaintare și salarizare.

Prin această legiuire se dă funcționarilor publici un nou statut și se realizează mult așteptata reformă a armonizării salariilor.

Făcând parte din programul de realizări al guvernului prezidat de d. consilierul regal Gh. Tătărescu această reformă este meită să satisfacă dreptele revendicări ale clasei funcționărești și totodată să asigure alte condiții bunului mers al serviciilor publice.

Trecându-se de pe planul proiectelor pe acela al infăptuirilor practice, dela stadiul pregătirii la acela al executării, se face un nou pas înainte pe drumul renașterii naționale.

Prin armonizarea salariilor funcționării — categorie socială pe care se reazimă întreaga organizare de Stat — se face un act de echitate ce va avea fericite repercursiuni în activitatea tuturor instituțiilor și autorităților.

În locul unei puzderii de grade ce diferă dela un minister la altul, vom avea în fine, la toate instituțiile de Stat, aceeași ierarhizare și aceeași salarizare.

La același vechime în serviciu, la aceeași pregătire și activitate, vor corespunde aceleași grade, aceleași salarii și norme de înaintare. Funcționarii publici vor avea, în acest mod, o deplină egalitate de tratament și o egală răsplătire a muncii depuse.

D. Mitiță Constantinescu, ministrul finanțelor, pregătind și susținând proiectul de cod al funcționarilor publici, aduce o deosebit de importantă contribuție la opera de inoie și consolidare a Statului.

Regina din poveste

Augusta scriitoare, femeia providențială, căreia, înaintea oricui, datorăm țara mare și frumoasă de azi, a închis ochii după ani de cumplite suferințe pe care le-a îndurat cu surâs regal, cu fruntea ei și pură.

Intrase de mult în nemurire și nemurirea ei va fi mai vie și mai strălucitoare în viitor, când veacurile vor limpezi brumele fiecărui leat și oamnei vor crește și se vor micșora după cum le-au josi înjupăturile. Iar chipul de neasemănare frumusețe al mării Doamna, sufletul ei larg cuprinzător, mințea ei mai limpede ca a ursitoarelor și inima ei dumnezeiască vor lumina tot mai astral din depărtarea vremurilor, mărite de visul și grațitudinea unor generații mai calde și mai senine. Căci noi — o putem spune, acum când în biserica lui Neagoe Voevod și-a Despinae Doamna, Regina Maria va fi culcată de veci lângă nemuritoarea Doamnă Elisabeta și lângă cei doi regi măreți, făuritori ai României, — noi am fost nedrepti cu această zână binefăcătoare, coborâtă din înălțimile boreale, principesa a Edinburgului legendar, menită să lumineze și să îndrumeze un tânăr neam dela porțile Orientului.

Primele imagini ale Domniței cu ochi de miozotis, cu diademă pe fruntea blondă, cu buze roșii, cu șiragurile de mărgăritare suprapuse în colier rigid, le-am cunoscut prin cromolitografiile animate pe săhile școlii primare sau pe grilajul Cizmigiului sau pe coperta calendarului ilustrat în pustietatea copilăriei noastre. Intăia feerie. Era, deatunci, făptura legendară.

Principesa Maria intruchipa toate fețele de împărat din basme, toate arhiducesele și marchizele din romanele citite pe furis; era, în același timp, solul neamurilor domnitoare din nordul occidentului sau din mirajul Rusiei, cu țarin. fastuoase, purtate, pe roate de diamant, în sbor de reni, spre catedralele cu turlle de aur și ferestre de țiplă roșie.

Mitul nu s'a desmintit de atunci și

până azi și va spori în lanterna magică a timpului.

Moștenitoarea tronului, apoi regina tuturor românilor, apoi regina-văduvă, a trecut mereu printre noi ca o ființă legendară, hieratică, în decoruri somptuoase, cu rochiile de preț, cu mantii bogate și nimburi nestemate în jurul frunței altiere. Doamna Maria, frumoasă cum nu a mai fost alta în vremuri noi, a știut să rămână mereu regina din poveste, creind în juru-i o atmosferă augustă, de fast și de ceremonie, de regalitate dărză, plutind necontent în vecinătatea divinității.

Decorurile urzite de Maria Regina, începând fragil, cu acel cuib al principesei, din munții Sinaiei, continuând cu viziunea de burg medieval a Branului și sfârșind cu terasele și lespezile suprapuse ale Balicului, la începutul Orientului cu o mie și una de legende, vor mărturisi, în veacuri, o rară voință, o dragoste de frumos și un dor de a zidi solid, vast și armonios, cum au avut prea puțini bărbăți, și mai nicio femeie, pe aceste continente istovite.

Drumul pe care l'a tras Regina Maria dela Predeal la Bran, este cea mai deplină frescă a peisagiului românesc, iar în cărțile sale, cu principese palide și cavaleri neînfricați, cu regi bătrâni și stânci bătute de furtunile marine, s'au topit fășii din mitologia carpată, cu viziuni din epopea Nordului, fantome din bruma celată și fantasmagoria cântărilor lui Ossian.

Mai bine de patruzeci de ani au trecut decât a pus piciorul pe pământul românesc, regina din poveste.

Patruzecisicinci de ani i-a risipit, — procesiuni de crini albi, apoi sfocliere de crini îndurerați, printre noi. Alături de soțul ei August, regina Maria a pregătit și infăptuit tot ceea ce un popor a visat mai înalt și mai măreț și mai deplin.

Dincolo de noi, cei grabnic uitători, veacurile o vor pomeni în marmură și bronz, în cântecele copiilor, în pietrele de hotar și în laudele preoților, cădelnițându-i ctitoria.

VICTOR EFTIMIU

Sărbătorirea Zilei Eroilor în Capitală și provincie

IN CAPITALA

București, 8. (SIR) — Ziua Înălțării Domnului și Ziua Eroilor a fost sărbătorită eri în întreaga țară și în Capitală, în această înnoită însemnată, cu o deosebită solemnitate. Capitala a arborat pretutindeni drapele și dis de dimineață străjeri și străjere, de cetățeni și cetățene din toate straturile sociale, având buchete de flori, se îndreptau spre cimitirele unde se oficiu serviciile religioase pentru pomenirea eroilor căzuți pentru ridicarea patriei. Fiecare din aceștia au împodobit cu flori un mormânt al unei rude, sau al unui necunoscut, în memoria unui mort scump, căci nu e casă de român în țară, care să nu fi dat tributul de jertfă supremă pentru înfăptuirea idealului național.

Solemnitatea principală a fost la „Mormântul Eroului Necunoscut” din parcul Carol. Au asistat d-nii: general Ilcus, ministrul apărării naționale, general Argeșianu, comandant militar al Capitalei, amiral Păiș, subsecretar de Stat la marină, general Achile Diculescu, subsecretar de Stat la aer, reprezentanții miniștrilor Italiei, Franței, Jugoslaviei, Bulgariei, Greciei, etc. etc. De asemenea au asistat numeroase delegații ale asociațiilor de foști luptători. După oficierea serviciului religios de pomenire a morților, d. general Ilcus, ministrul apărării naționale a rostit o vibrantă cuvântare ocazională, preamărind jertfa celor cari înfăptuind idealul național, au devenit eroi ai Neamului.

Deasemeni, la toate cimitirele Capitalei au fost slujbe și solemnități deosebite.

LA TIMIȘOARA

Ca în fiecare an, Ziua Eroilor s'a serbat la Timișoara cu un fast deosebit. Comemorarea celor ce au căzut pe câmpul de luptă a avut parte de un timp frumos, excepțional în aceste zile de început de vară ploios.

Încă dela ora 9 dimineața s'au adunat în Piața Unirii, frumos decorată, capii autorităților, funcționarii publici în uniformă F. R. N., corpul ofițeresc, toate corpurile constituite, societățile culturale etc.

După un Te Deum celebrat pe estrada ridicată anume, de către P. O. D. dr. Patrichie Țiucra, protopop, preotul militar Pr. I. Stroca și diaconul Mihailovici, asistența s'a încolonat în procesiune plecând spre cimitirul militar din Cetate. În fruntea cortegiului păseau străjerii, școlile, detașamente militare cu drapele lor, apoi clerul, autoritățile și celelalte corporații reprezentate. Armata a încheiat procesiunea.

La cimitir se depun coroane de flori de către Rezidența Regală a Ținutului Timiș, Soc. Cultul Eroilor, Primărie, Unitățile Armatei și alții și se face Parastasul de Pomenire urmat de o singură cuvântare de către reprezentantul Armatei, d. col. Const. Sărbulescu.

După o evocare patetică a eroilor neamului d-sa își termină astfel cuvântarea:

Voi eroi ai neamului, ce stați în sânul pământului românesc, v'ați făcut cu

prisosință datorită și sunteți cea mai puternică pildă a tineretului de astăzi, care să se hrănească din căldura eroismului vostru, ca atunci când brațele lor vor fi destul de călite să poată și ei să-și spună cuvântul, după cum voi ați știut să-și spuneti cu hotărâre.

Luăți pilda lor, tineri, și săpați-o adânc sufletul vostru, pentru ca vibrațiunea patriotismului să vă conducă toată viața pe culmile eroismului, făcând din voi cei mai vrednici fii, pe care țara să se poată bizui fără de grijă, fiind și voi capabili de fapte tot așa de mărețe.

Ostasi. Astăzi bubuitul tunurilor se aude nefcetat în văltoarea războiului celui mai grozav ce a cunoscut vreodată omenirea.

Astăzi chemarea voastră este mai aproape de realitate și menirea voastră mai aproape de îndeplinirea ei.

Astăzi, când țara își pune toată nădejdea în voi, hotărârea voastră trebuie să fie și mai nestrămutată de a fi vrednici de încrederea ei.

Astăzi, mai mult ca oricând, luând martor pe Dumnezeu, trebuie să ne dăm legământul solemn față de Cel de Sus, de la care am primit viață și curaj, să plecăm cu hotărârea neclintită din acest cimitir, ca atunci când țara ne va cere jertfa pentru păstrarea României întregite, așa cum cei sărbătoriti ne-au lăsat-o, să ne-o dăm cu seninătate și fără precupețire, căci numai așa cei adormiți întru Domnul vor avea liniște.

Din asistență am notat prezenta E. Sale d-lui dr. Al. Marta, Rezident Regal, și a d-lor dr. C. Băran, primar, fost ministru, d. Gh. Ciune, secretar general al Ținutului, d. prefect col. Virgil Popovici, d. Ilie Lunulescu, primpresedintele Curtii de Apel, insp. gen. Sabin Evutianu și toți șefii autorităților civile și militare.

LA ARAD

Arad, 8. — Ziua Eroilor, serbată printr'un program sobru, dar cu atât mai impresionant, a atras și de astă dată un număr imens din locuitorii Aradului, cari încă din orele de dimineață s'a adunat în Piața Catedralei, de unde, la orele 10 jumătate s'a format o impozantă procesiune, în frunte cu muzică militară și urmată de detașamentele de străjeri, apoi de un sobor de 36 preoți, 4 diaconi, P. S. Sa Episcopul Andrei, reprezentanții autorităților civile și militare, delegații societăților patriotice, etc. Procesiunea a fost încheiată printr'un detașament de premilitari și o companie de onoare. Procesiunea a parcurs b-dele Regina Maria și Ferdinand, până la Crucea Martirilor, unde s'a format o cereu. S'a oficiat un serviciu religios de către P. S. Sa Episcopul Andrei, răspunsurile liturgice fiind date de corul „Armonia”. Au vorbit: părințele profesor Petre Bancea din partea bisericii, aducând cuvinte de primos eroilor ce și-au jertfit viața pentru Patrie și d. col. Gheorghe Săvoiu, comandant al batalionului, din partea armatei. D-sa aduce prinosul de omagiu al armatei pentru camarazii morți pentru apărarea hotareor. A urmat apelul nominal al martirilor aradani, făcut de un cuibușor de serviciu din cohorta străjerilor

locali, apoi diferite cântece străjeresti, și patriotice intonate de cohortele de străjeri și străjere.

În timp ce în jurul Crucii Martirilor răsunau cântecele străjerilor, delegații trupeilor din garnizoană, cei ai societăților și asociațiilor patriotice și ai diferitelor autorități, au depus la picioarele Crucii, frumos împodobită cu ghirlande de flori, coroane, iar publicul, buchete numeroase de flori.

Ceremonia a fost încheiată prin Imnul Regal, după care procesiunea, în aceeași ordine, s'a înapoiat la Catedrala ortodoxă.

Am notat prezența d-lor: gen. Al. Vlad, primarul orașului, col. Gh. Săvoiu, dr. E. Mladin, reprezentantul d-lui dr. Iuliu Ionescu, prefectul județului, dr. Romulus Bejan, ajutor de primar, dr. Ilie Reu, chestorul poliției, dr. Cornel Radu, președintele organizației județene F. R. N., deputat dr. Nerva Iercan, deputat dr. Aurel Demian, maior Pătru, căp. V. Balcea, căp. I. Popescu, căp. Aurel Bradin, căp. Stavri, etc.

LA GIULVAZ

F. R. N. cu Garda Națională a plasat Giulvăz, a comemorat cu un deosebit post Ziua Eroilor.

Frontul a fost reprezentat prin d. Gheorghe Stoian, președintele plasei; Garda prin d. D. Dumitrache, comandantul plasei, apoi d-nii: I. Stuparu primpretor, Ioan Ciloc notar, Todor Ioan comand. Gărzii din com. Giulvăz, cu toți membrii; Petre Vuici, perceptor, Pavil Colariu perceptor, Jelelean Gruița primar, Radu Ilie directorul școlii din Besenova-Veche, premilitarii, școlarii, văduvele de război etc.

Comemorarea eroilor s'a făcut în curtea bisericii, luând cuvântul S. Sa preot Brănuțiu Nicolae, care a oficiat și serviciul di în, apoi din partea gărzilor, d. D. Dumitrache comandantul plasei, spunând între altele: „Praznicul de astăzi, e al înaltașilor noștri și al acelor eroi fără de seamă, cari înainte cu 22 de ani, în Carpați, la Mărăști, Mărășești și apoi pe Tisa până'n Budapesta, cu cea mai pilduitoare jertfă a vieții lor, au deschis poarta cea mare spre tărâmul de lumină al biruinții idealului național spre uniunea tuturor Românilor într'o singură țară, cărmuită cu cea mai luminată minte de Marele nostru Rege Carol al II-lea, fiul Marelui Rege Întregitor de Tară Ferdinand I și Marei Regine Maria, ce odihnesc în glorie la marea mănăstire dela Curtea de Argeș.”

LA BOLI DE INIMĂ, aortite, arterioscleroză, BOLI DE FEMEII, de Nervi, Rheumă, etc.

BĂILE BUZIAS BANAT ROMÂNII

băi carbogazoase, feruginoase și cură de beut

Sezon 15 Mai—1 Octombrie

Vindecarea, Distracție, Recreatie, Plajă, Sport, Dans, Cinema, Parc Hotel Muschong, Hotel Grand, Hotel Bazar, Vila Adel, Vila Antonia, V. Margareta și numeroase vile și case particulare.

Informațiuni:

DIRECȚIUNEA BAILOR ȘI OFICIUL LOCAL DE CURĂ ȘI TURISM

Vineci și Sâmbăta la Capitală

Jenny Jugo

NANETTE

Primăria comunei Duboz, No. 646/1940.

PUBLICAȚIUNE

În ziua de 10 Iunie 1940, orele vor ține licitațiuni publice, în primăriei Duboz, pentru aprovizionare cu materiale lucrările angajate, prezente în programul de lucru, precum și asupra lucrărilor ce se vor executa anul financiar 1940/41, după cum urmează:

1. Zidirea unui șopron pentru păstrarea materialului de pompieri, în valoare de lei — 200
2. Terminarea fântănei începută anul trecut și repararea celorlalte fântăni, în valoare de lei — 210
3. Facerea a două podețe noi repararea celor vechi și pavarea trecătorilor la încrușișări de străzi cu piatră brută de munte, în valoare de lei 150
4. Construirea unui gard către locuitorul Ursulescu în valoare de lei — 100

Totalul lucrărilor lei — 570

Licitația se va ține în conf. cu art. 88—110 din L. C. P., iar în caz de neobținere a rezultatului, se va procedea la tratarea directă sau bună învoială art. 12—15 și următorii din I. D. No. 200/1940, publicat în Mon. Of. No. 1 din 26 Ianuarie 1940.

Cadar, la 4 Mai 1940.

CAPITOL

Sâmbătă

APOLLO

NANETTE

Minunată comediemuzicală germană cu:

JENNY JUGO

HANS SÖHNKER — ALBRECHT SCHÖNHALS

Omul cu masca de fier

Pasionatul și celebrul roman al lui Alex. Dumas cu:

LOUIS HAYVARD — JOANN BENNET

Inceputul repr. la orele 6 și 9.15 fix
Duminică și sărbătorii: 11 a. m. și 4, 6, 9.15 p. m.

D. Mircea Cancicov

ministrul economiei naționale

despre decretul deplinelor puteri

„Fac apel stăruitor atât la organizațiile profesionale ale producătorilor și ale comercianților, cât și tuturor consumatorilor, să nu-și precupețească prețioasa colaborare la această acțiune menită să înlesnească economiei naționale ca să depășească momentul critic de astăzi”

D. Mircea Cancicov, ministrul economiei naționale, a făcut ieri declarații reprezentanților presei, despre decretul deplinelor puteri: „Ne-dăm seama perfect, că răspunderea noastră este cu atât mai grea cu cât mai variate sunt problemele, mai simțite nevoile, mai limitate mijloacele și mai mari speranțele”. D. ministru Cancicov a accentuat: „Dela început e necesar să înlăturăm orice posibilitate de greșită interpretare a decretului lege a deplinelor puteri ce ni s'a încredințat. Nu poate fi vorba nici de arbitrar, nici de abuzul de drept. Sub noua Constituție, regatul României, este și rămâne un Stat de drept, bazat pe ideea de justiție și echitate. Cetățeanul se încorporează în colectivitatea națională, prin categoria specială în care-și valorifică munca și proprietatea, începând prin a avea obligații față de Statul tutelar al tuturor intereselor, pentru a putea folosi drepturile garantate. Iată de ce, sub regimul de coordonare economică al decretului deplinelor puteri: reglementarea și raționalizarea producției și consumației nu se va inspira decât de principiul constituțional al obligațiilor față de Stat și colectivitatea națională, ținând permanent seamă de posibilități și realități.

Am încadrat chiar funcțiunea noastră de arbitru între două organe: unul de informație și studiu tehnic, cu compoziția mixtă civilo-militară, și altul de consultație și colaborare, înaintea luării deciziilor care trebuie să devină executorii și obligatorii pentru toți factorii economici.

Acest al doilea organ este un consiliu superior consultativ compus din câteva personalități din cele mai proeminente ale economiei naționale (industrie, agricultură, comerț). Din acest consiliu fac parte de drept și subșeful marelui stat major, însărcinat cu organizarea mobilizării teritoriului națiunii.

În afară de acești specialiști ai acestui consiliu superior consultativ vom chema la rândul nostru, ca membrii temporari, și un reprezentant al specialității industriale, agricole sau comerciale și câte un reprezentant al acestora.

Împlinirea în interesul națiunii și a Statului, în aceste timpuri excepționale, a unor sarcini de importanță însemnată, am crezut că trebuie să fie onorifică și obligatorie.

Am asigurat în același timp concursul prețios de experiență și pregătire, al consiliului superior economic.

Am fost nevoit să recurg la aceste organe de încadrare, întrucât cu regret am constat că ministerul economiei naționale, a cărui reorganizare deși a fost văzută ca necesară și perfect concepută prin legea din 1 Ianuarie 1939, întocmită de d. ministru Constantinescu, nu s'a realizat, astfel ca să se poată permite ministrului să facă față problemelor unei economii dirijate, fie în timp de pace, fie în timp de război. Nu fac proces trecutului. Ar fi inutil. Vreau să explic numai, de ce în această procedură de economie dirijată, inițiată prin decretul deplinelor puteri, drept consecință a războiului european, nu putem folosi nici experiențele, nici documentări, cari ar fi trebuit să existe.

Trebuie însă atrasă atențiunea la împrejurări cari pot scuza lipsa de activitate bine concepută și îndrumată la acest departament, care în timpuri normale ar fi trebuit să-și creieze studiile de planificare și întreaga documentare în toate sectoarele, atât de variate, dar atât de intim conexe, ca să asigure ducerea la maximum a potențialului de producție și valorificare a unei țări.

La ministerul economiei naționale, fost

al industriei și comerțului, creat la 1 Aprilie 1908, am avut în 32 ani 58 miniștri, în care numai 2 au condus ministerul doi ani împliniți. Din Ianuarie 1932, când după criză s'a intrat în dificultăți de plăți, s'a instituit controlul scimburilor și s'a dirijat „cârcum” economia națională, s'au succedat în opt ani 16 miniștri, cari au concentrat toată atențiunea la problemele tot mai spinosede: a schimburilor, contingentelor, clearingului și controlul devizelor, lăsându-se pe planul al doilea ceiaze trebuia să fie și să rămână preocuparea permanentă a ministerului economiei naționale: autarhie, stocurile, evaluarea trebuințelor, potențialul de război (activ și pasiv), mobilizarea industrială, materiile prime, controlul prețurilor, etc. În această situație se va recunaște cât de necesar și indispensabil a fost decretul deplinelor puteri, pe baza căruia sunt convins și vreau prin aceasta să asigur țara că se va câștiga timpul trecut și se vor lua rapid toate măsurile de natură să asigure armatei întreg potențialul material, iar populației tot necesarul, ca să putem păstra forțele morale nu numai intacte, dar sporite.

Nu e timpul să emitem teorii și să justificăm concepții ideologice. Momentul prezent ridică grave probleme de adaptare la condițiunile economice impuse de evenimentele internaționale — cari au mărginit aproviziunile normale, au îngreuiat transporturile și au creiat necesitatea unui consum militar excepțional. Comerțul nostru exterior este împovărat atât de lipsa mijloacelor de plată, cât și de dificultățile în creștere ale aprovizionării.

Tendința de neînăturat a economiei ro-

mânești, de a deveni o economie închisă, impune găsierea soluțiilor potrivite. Ministerul economiei naționale este astfel chemat — mai mult de cât oricând — să exprime fără înconjur problemele economice reale impuse de actualități țării și să chibzuiască soluțiunile organice interesând producția, aprovizionarea și prețurile.

Varietatea bogățiilor naturale și aparatul industrial de care dispune țara, fac posibilă adaptarea economiei românești la această situație excepțională, dacă ne impunem o disciplină conștientă de încadrare, organizare și raționalizare. Această tendință de adaptare a fost urmărită până acum mai mult prin măsuri legislative de control al prețurilor și al stocurilor.

D. ministru Cancicov a accentuat apoi că, formalismul și controlul vexatoriu sunt ineficace.

Prețurile trebuie să fie potrivite puterii de cumpărare. Continuarea producției va fi garantată, a spus d. ministru Cancicov, care a încheiat astfel: „Facem apel stăruitor atât la organizațiile profesionale ale producătorilor și ale comercianților, cât și tuturor consumatorilor, să nu-și precupețească prețioasa colaborare la această acțiune menită să înlesnească economiei naționale ca să depășească momentul critic de astăzi. Conștient de sarcina și răspunderea sa în fața Regelui și Țării, guvernul este hotărât să asigure cu orice preț, rezolvarea acestor probleme în colaborare și înțelegere cu factorii economici, înlăturând cu sancțiuni exemplare și rapide rezistențele condamnable ce s'ar ivi în calea realizării destinate să mențină sus potențialul material și moral al națiunii.

Statele Unite au luat măsuri de precauțiune împotriva „coloanei a cincea”

Washington, 8 (Rador.) — Corespondentul DNB transmite: Cererile formulate de președintele Roosevelt pentru obținerea creditelor suplimentare cifrate la mai multe milioane dolari, pentru poliția secretă federală, declarațiile făcute de înalți reprezentanți ai armatei cu privire la pretinsul pericol pe care-l prezintă „cea de a cincea coloană”, a cărui acțiune s'ar exercita în zona canalului Panama și țărilor limitrofe, precum și articolele apărute în presă despre „cea de a cincea coloană”, au provocat în Statele Unite și țările Americii de Sud o stare de nervozitate foarte mare. Familiile germane stabilite la Washington sunt îndeaproape supra-

vegheate. S'au organizat asociații cu scopul de a denunța poliției secrete persoanele ce li se par suspecte. Joi s'a produs o ciocnire sângeroasă, în cursul căreia un american de origine germană a fost grav rănit cu o lovitură de cuțit.

„Washington Post”, în articolul său de fond de azi, scrie că autoritățile urmează să ia măsuri severe pentru ca asemenea incidente să nu se mai producă.

Remanierea guvernului francez

Paris, 8 (Rador.) — În urma ultimei remanieri a guvernului francez, următorii miniștri au părăsit cabinetul: Daladier, Lamoureux, Heraud, Sarraut, de Monzie și Daret.

Un răspuns

D. prof. dr. Nicolae Ilieșiu, ca urmare la atacurile adresate contra d-sale de ziarul „Biruința”, publică următorul răspuns:

„Cu d. Mihăilescu nu polemizez; nu-mi permite demnitatea. Pentru de-sele atacuri date contra mea va răspunde în fața justiției.

Și până atunci, ca d. Mihăilescu să nu mai fie „obsedat” de fantoma celor 70.000 lei, îl rog să facă denunț iscălit la parchet contra mea, pentru furt, delapidare, însușire de bani publici etc. chiar și omor.

Timișoara 7 Iunie 1940.

Prof. Dr. NICOLAE ILIEȘIU

In atenția comisiei de speculă

Un cetitor ne rogă să atragem atențiunea Comisiei de speculă a municipiului Timișoara, asupra speculei ce se face în magazinele de încălțăminte.

Cetitorul, după ce arată că prețurile la încălțăminte sunt exagerat de mari, sunt și comercianții din aceia cari pun în vânzare marfă confecționată din material de calitate inferioară și chiar falsă, înșelând astfel de două ori pe consumatori, ceace constituie o speculă rușinoasă.

Dintre multele cazuri ivite pe piața Timișoarei — ne scrie cetitorul — iată un caz petrecut în magazinul de încălțăminte „Dermata”, din cartierul Cetate: Zilele acestea, un domn a cumpărat din acest magazin o pereche de pantofi, foarte scumpi față de prețul lor de mai înainte, constatănd, după două zile de folosire, că tălpile erau de calitate inferioară. Cumpărătorul a dus pantofii îndărăt, dar comerciantul n'a rămas prea surprins de această „curioasă” întâmplare.

Comisia municipală a speculei, este rugată să se sesizeze de acest caz, care nu e unic, mai ales în ce privește prețurile.

Alarmă aeriană la Paris

PARIS, 8 (Rador.) — În regiunea Capitalei s'a dat Vineri dimineață o alarmă aeriană, deoarece liniile franceze au fost bombardate de către o escadră germană evaluată la 200 avioane. Până la amiază nu se cunosc rezultatele raidului. La Paris nu se semnalează nimic.

LA 1 Iunie S'A DESCHIS

Grand Hotel Movila și Hotelul Băilor

Carmen-Sylva — Marea neagră

50% reducere pe Căile Ferate Române.
180 camere cu 300 paturi, instalate cu tot confortul, băi, lingerie nouă de lux, serviciu ireproșabil.

Restaurante de prim ordin, cu bucătărie română și internațională.

Deschise dela 1 Iunie — 30 Septembrie.

Cure complete de băi calde de nămol, cu prețuri forfetare.

Rețineți camerele din timp, cu prețul sezonului 1939, la direcțiunea Hotelurilor în stațiune. Telefon No. 1, precum la toate agențiile de voiaj ale „Wagons-Lits/Cook” și „ROMANIA”.

N. B. Informațiuni și cartete pentru cura forfetară la Administrația ziarului nostru, Str. Lovinici 2. Telefon 12-66.

Mica publicitate

APARE IN FIECARE ZI MINIMUM 10 CUVINTE

Anunțurile în chenar sau cu cușeu, tariful dublu. Orice anunț cerut să apară în altă rubrică decât cea respectivă, se taxează dublu

Anunțurile la mica publicitate se plătesc imediat, când se predau spre publicare.

FOLOSEȘI MICA PUBLICITATE A ZIARULUI „D A C I A”

De închiriat apartament elegant la parter: 2 camere, baie, bucătărie, dependințe și terasă în grădină.
La etaj: garsonieră modernă, 1 cameră, baie, tot confortul. I., Str. Semenicul 4.

AUR ZDROBIT ȘI ARGINT

bijuterii, briliante și diamante, bilete dela Case de amanet
Cumpără pentru bani gata

OROLOGIE

Str. Brătianu No. 45, lângă gara Io-sefin.

Pentru scurt timp astrografoaga FLORENCE, vă spune numele, trecutul, prezentul și viitorul. Pentru convingere lei 7. IV, Str. Brătianu Nr. 37.

De închiriat două camere cu bucătărie, complet renovate, în Fabric, Str. Ion Creangă Nr. 30. Informațiuni telefon 29-03.

Comisionarii ORIENT-BOY

yă servesc rapid, conștincios și garantat.
Telefon 17-89.

Timișoara I, Str. Grisolini Nr. 1. Provincialii se pot adresa acestui birou în orice comisie de aranjat în Timișoara.

Predau lecții limbii străine, metodă practică, succes garantat, conversație. Adresați-vă: Strada Oltul, No. 41. Etaj I. Apartamentul 4, zilnic între orele 13—15.

Aviz important.

Onor. public este rugat a remarca noua adresă a Salonului de modă

KRACHTUS

mutat în Cetate, strada Eugen de Savoya No. 11, colț cu strada Alexandri, unde se execută în mod precis și prompt cele mai moderne costume, mantouri, paltoane, pardesuri și rochițe.

De vânzare vila prof. Stinghe, compusă din 6 camere, dependințe, curte, grădină cu pomi, etc. Splaiul Tudor Vladimirescu 5. (În dosul catedralei ort. rom. din Cetate). Informații: căp. dr. C. Popescu, I, Str. Merry 9 Telefon 29-06.

Se caută pentru imediată cumpărare:
1 Planimetru cu disc —
1 Coordonotograf mare —
1 Coordonotograf mic —
Adresa la ziar.

Articole de ceaprazărie și străjerie, uniforme F. E. N., drapelo și embleme „Muncă și Voe Bună” găsiți la firma

SUCC. SALINACKI & COMP.

Timișoara I, Str. Vasile Alexandri 9.

Ondulațiuni permanente fără apă și fără electricitate. „Record permanent” garantat 8 luni, la COAFORUL VAROR! Timișoara IV, Bul. Berthelot No. 5. Fie recordul în ondulațiuni permanente; părul rămâne absolut natural.

Duminică dispărut pisica ucraină, albă, angora cu urechile bolnave. Indrumări rog III., Memorandului 57.

Doamnă română, fost funcționară, reprezentabilă, etatea mijlocie, caută post de menajeră la un domn, ori loc de mamă. Merge și în provincie. Adresa la ziar.

„Percepția de circ. III. a Timișoara aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 11 Iunie 1940, orele 10 a. m. va scoate la vânzare prin licitație publică întregul inventar al restaurantului și cafenelei „Elite”, pentru acoperirea impozitelor restante.” Licitație se va ține la sediul firmei în Bulev. Berthelot No. 1.
Perceptor, Săbăduș.

Vila familiară cu etaj, 4 camere și dependințe, în Blascovici V, Str. Geml 26, se închiriază dela 1 August 1940. Informații: avocat Metea, Circ. III, Str. Oltul 41, telefon 30-16.

Aur zdrobit, bijuterii antice uzate, inele cu briliante, bilete dela Case de amanet și argint

CUMPARA PENTRU BANI GATA

„Ora fixă”

Circ. IV., Str. Ion Brătianu 31.

Mare asortiment de ceasornice și bijuterii.

CUMPAR

aur zdrobit, bijuterii, cu briliante și antice, precum și bilete dela Case de amanet.

Firma UTVINEANȚ

Timișoara I, Strada Eminescu No. 2.

Apartament modern, 3 camere și dependințe, la parter, de închiriat dela 1 August. III., str. Izvorului No. 6, în spatele bisericii catolice din piața Lahovari.

Salon MARGARETA REDLINGER Timișoara I, PIAȚA LIBERTĂȚII No. 2. În vârstă croială, perfect, în 3 luni.

De vânzare 1 casă modernă cu grădină mare în Lugoj. Pământuri de vânzare în jurul Lugojului: 10 jugăre, 30 jugăre și conac, 45 jugăre și conac, 100 jugări și conac, 300 jugăre conac și pădure, 17 jugăre pământ prima calitate, împreună cu livadă, casă și gospodărie completă, 1 casă cu brutărie loc vechi și bun în Lugoj. A se adresa cu încredere la Jurca și Planchitîn, Colectura Oficială, Lugoj, Str. Reg. Ferdinand 1.

Mare asortiment de plăci Columbia His Master's Voice, Odeon cântări de laută Ioviță cu renumitul său taraf bănațean, acc, biciclete găsiți la „GRAMOFONUL” Atelier special pentru reparațiuni. Timișoara, IV., Str. I. Brătianu 31

ANTICAR

Timișoara I, Strada Alba Iulia 5.

„Arta”

Obiecte prețioase, bijuterii, mobilă antice, cărți și timbre

CUMPARĂM ȘI VINDEM.

Vizitay Restaurantu pentru vis-a-vis de Foșta Centrală unde se servește bine și eficient. Locul familiar.

Actualități italiene

DESCOPERIREA UNEI NECROPOLÉ ROMANE LA MERGOZZO (NOVARA)

În ultimele zile s'a descoperit o nouă necropolă romană la Mergozzo, în provincia Novara. Numeroase obiecte, oferind un mare interes artistic și istoric, au fost găsite în cele 34 morminte descoperite până în prezent.

În 1938 se descoperise în această regiune o primă necropolă, iar în luna Octombrie a anului trecut s'a descoperit o a doua, de proporții mult mai vaste. Săpături sistematice au fost întreprinse în aceasta a doua necropolă și arheologii au constatat că era vorba de morminte romane și pre-romane.

Printre obiectele regăsite, mai multe sunt deosebit de demne de mențiune, între altele niște inele de logodnă din fier în cari sunt gravate simbolurile gladiatorului și al lebedei, o lance și un cuțit mare, un cuțit din piatră roșie, numeroase recipiente mici din sticlă roșie pentru unsori, cinci monede romane încă insuficient identificate.

Trebuie notat de altă parte că mai multe din aceste morminte conțineau cenușă și rămășițe de oseminte carbonizate.

Săpăturile vor fi continuate în toamna ce vine pentru a readuce la lumină toată această vastă necropolă, unde arheologii vor face încă cu siguranță interesante descoperiri de obiecte din epocii română și celtă.

CEA DINTAI CURSA DE AUTOMOBILE PENTRU MAȘINI CU GAZOGEN

La 2 Iunie s'a organizat la Ascoli Piceno o cursă de automobile de regularitate pentru mașini cu gazogen.

Accasta este prima cursă de acest gen și ea s'a disputat pe un circuit de 211 km.

Un mare număr de firme specializate în construcția de automobile au participat la cursă care a oferit cel mai bun prilej pentru a cunoaște diferitele tipuri de mașini cu gazogen și a selecționa cea mai bună, dând astfel un impuls decisiv transformării automobilelor.

TRAFICUL AERIAN

INTRE EUROPA ȘI AMERICA

În urma hotărârii guvernului din Washington de a suspenda toate serviciile aeriene transoceanice, traficul între Europa și America este de acum înaintea deservit de linia societății italiene L. A. T. I.

Poșta aeriană a Americii de Nord este concentrată la Rio de Janeiro și continuă pe urmele a aparate italiene.

SIBILELE

LUI MICHEL ANGELO

Importantul cotidian suedez „Göteborgs Handen och Sjöfartstidning” publicat într'un din ultimele sale numere plimmente de Duminecă un interesant studiu istorico-artistic asupra opere nemuritoare a lui Michel Angelo în Capela Sixtină, special consacrat faimoselor Sibile. După ce a dat o privire istorică a Capelei și a operei realizate de marele Maestru care, imaginând un ansamblu arhitectural cu coloane grandioase, pentru a ridica bolta scorbătoare a pictat figurile monumentale ale Profetilor și ale Sibilelor, autorul articolului se oprește și exprimă părerea că este nevoie să fie clasate printre cele mai bune creațiuni ale Maestrului. Ele sunt grandioase și complexe căci pictorul știut să le dea o viață puternică de umbre și lumini.

Spre școlile practice

Am vizitat liceul de construcții din Timișoara și am văzut lucrările de diplomă ale elevilor absolvenți.

Ceeace socotesc necesar a se cunoaște în primul rând din lucrările executate este semnificația edilitară a lor și aplicarea la problemele de ridicare și înfrumusețare a orașelor din Banat. Nu putem să amintim numele elevilor absolvenți ale căror lucrări excelează, pentru că ele sunt făcute pe bază de concurs și comisia examinatoare nu s'a întrunit încă.

Amintim însă, că lucrarea pentru refacerea orașului Caransebeș, prin ridicarea unei catedrale impresionante împreună cu palatul episcopesc, pe locul unde e situat actualmente acest palat, îndreptându-se strada Lugojului și îndepărtându-se clădirile dimprejur, cari ar strica perspectiva operei de artă, constituită un punct de plecare, de o permanentă actualitate.

D. prof. ing. Victor Vlad, directorul Liceului, prin a cărui bunăvoință am putut vizita școala, mi-a arătat planul de reclădire al Reciței-Române. În jurul „Dealului Crucii”, să se ridice un brâu de clădiri. Legătură cu Recița-Uzine, să se facă printr'un tunel, lung de 1 km, săpat în sectorul nordic. Astfel s'ar creia posibilitatea de a se adăposti 16 mii locuitori, într'un spațiu restrâns. La gura estică a tunelului, între Recița-Română și Recița-Uzine, să se clădească gara. Astfel linia ferată nu va mai trece

prin oraș împiedecându-l în dezvoltare. Ridicată în stilul modern, va avea lângă edificiul propriu zis, cu destinație sa personală și un hotel cu restauran și cafenea.

În altă ordine de idei, am văzut proiecte pentru locuințe muncitorești igienice și igienice. O locuință cu 4 camere, dependințe și baie, ar costa după planurile elaborate la acest liceu cam 35 mii lei.

Semnificația socială a școlilor practice cum este liceul de construcții trebuie să scape atenției românești. Ne întrebăm adesea, încotro să îndrumăm copiii noștri? Ce carieră să le dăm?

E bine să nu nesocotim cariera practică a realității, a meseriei valabilă orice parte a pământului. Podurile noastre, cele mai multe, captările mari de râuri, lucrări de artă în beton armat și în zidărie săparea minelor pentru gazele bogățiilor subsolice, viaductele câte alte lucrări similare au fost făcute de noi de meseriași, arhitecți și ingineri aduși de peste hotare, în majoritatea cazurilor. S'a spus că noi avem nevoie de intelectuali și ca atare tineretul să-l îndrumăm spre școli teoretice. Școlile practice au rămas pe mâna străinilor. Azi, însă, văzui cum copiii satelor noastre se dovedesc meșteri de mâna întâi.

Câți mai sunt? Câți ne mai trebuie? Aduceți-i în școlile practice. Căutați în sate.

Grigore Bugariu

ATELIER SPECIAL de ceaprazărie, broderii și șăpcărie Executăm drapelo bisericești și odăjdii

„ILICA”

Timișoara, I., Piața Libertății No. 7. (Lângă Căminul Militar)

Luna Bucureștilor 1940 a fost deschisă de M. Sa Regele

BUCUREȘTI, 8 (Sir). — Azi dimineață, într'un cadru solemn, s'a inaugurat „Luna Bucureștilor”, închinată celor 10 ani dela Restaurație. Solemnitatea s'a desfășurat în prezența M. S. Regelui, Marelui Voevod Mihai, membrilor guvernului, consilierul regal Argetoianu, d. primar general Dombrovski etc. Imediat după sosirea Suveranului s'a ținut un serviciu divin, apoi d. general Dombrovski a ținut o cuvântare, arătând că organizatorii expoziției au căutat să înfățișeze pe cât se poate, realizările muncii românești dela Restaurație, care și-a dat din plin tributul în acești ultimi cece ani. Pavilionul armatei, aerului și marinei stă martor al minunatului progres realizat de conducătorii țării, din îndemnul Majestății Voastre și acelaș indemn stă pavăză și la celelalte pavilioane — a spus primarul Capitalei, — adresându-se către M. S. Regele, amintind de pavilioanele căilor ferate, de agricultură, muncii, industriei, propagandei, al artei, al Societății de gaz și electricitate a Capitalei.

D-sa își termină astfel cuvântarea: Sire, cuvintele mele nu sunt decât un ecou slab al devotării noastre iubiri ce caută să-și întâmpine Regele, iar în smerita închinare pe care o aduc în numele capitalei țării, sunt urările noastre calde de lungă și luminasă domnie.

Să trăiți Majestate, să trăiască M. S. Regele, ura!

Centenarul lui Paganini și muzicienii italieni

Printre manifestațiunile organizate pe ocazia centenarului celebrului violonist Nicolae Paganini trebuie să cităm o mare reuniune a muzicienilor italieni la Gema.

Această reuniune, care va fi prezidată de d. Bottai, ministrul Educației Naționale, va avea loc în zilele de 8, 9 și 10 Iunie.

A răspuns apoi M. S. Regelui, spunând următoarele:

„Domnule primar,

Este pentru Mine totdeauna o vie bucurie de a putea deschide anual această frumoasă manifestație a municipiului București și în acelaș timp a întregii țări. Anul acesta, inaugurarea expoziției se face sub semnul celor zece ani de

domnie aș Mei.

Aci cuvintele n'au niciun rost, ci faptele. Și cele ce se vor arăta în această expoziție vor fi pilda cea mai vie de cea ce s'a putut înfăptui și de străduințele de care toți alături de Mine le-au făcut pentru înălțarea acestei țări. Declar expoziția Lunii Bucureștilor 1940 deschisă.”

Italienii părăsesc în grabă Palestina

Ierusalim, 8 (Rador). — Reuter transmite: Pe bordul vaporului italian „Galata”, 150 de italieni, în majoritate femei și copii au părăsit Joi portul Haiffa. Se crede că un alt grup de italieni va părăsi Palestina, pe bordul unui vapor italian, care va sosi Vineri.

Avionul liniei „Ala Littoria” nu a so-

sit Joi în Palestina. Circulă șvonul că societatea de navigație italiană a încetat să rezerve locuri pe bordul avioanelor sale de pasageri.

Indrumări agricole

Curățirea islazurilor de spini și burueni

Am avut ocazia, să examinez un oarecare număr de bugete, referitoare la izlazurile administrate de composesorate, sau comune. În fiecare s'a văzut prevăzute sumele necesare pentru curățirea pășunilor de spini și burueni și nu se poate înțelege care poate fi cauza că un mare număr de pășuni din județ, numai pășuni nu se pot numi ci mărăcinișuri unde animalele își pot înțepa gura, dar nici la un caz nu-și pot umplea stomacul.

Animalele caută pe pășuni ierburile bune, pe când cele inferioare, buruenile și spinii, rămân nemâncate și se lătesc an de an în sarcina ierburilor bune.

Nu se poate trece cu vederea fără ca să nu se amintească soaul sârbesc (Xanthium spinosum L), de care sunt năpădite pășunile noastre, marginea drumurilor, etc. — Și cine ni-l cunoaște? Se agață de părul porcilor, de lâna oilor și astfel semănța este răspândită mai departe. Acest spine e cel mai periculos dușman al pășunilor noastre dela șes, căci se răspândește cu o iuțeală mare și omul nu-l dă nici o băgare de seamă. Trebuie nimic înaintea de înflorire prin cosire, dar cel mai târziu până la mijlocul iunei Iunie, în decursul înfloririi, înainte de a începe să se coacă semînța. Atrag atențiunea asupra însușirii ciudate ale acestei plante, chiar dacă am cosit-o înainte de a i-se fi coapt semînța, în timpul înfloririi, totuși semînța se coace în plantele cosite și astfel se răspândește mai departe. Deci, nu e destul a le cosi numai, ci trebuie nimicite

Generalul Franco a decorat pe d. von Ribbentrop

Madrid, 8 (Rador). — DNB transmite: Generalul Franco a acordat d. von Ribbentrop, ministru de externe al Reichului, colanul ordinului „Eliberării” și „Săgeților”. D. Muti, ministru secretar de stat al partidului fascist italian a fost decorat cu același ordin, în gradul de mare cruce.

Ducele de Windsor a demisionat din postul de ofițer de legătură

Londra, 8 (Rador). — Reuter: Se află că ducele de Windsor a demisionat din postul de ofițer de legătură între armata franceză și ca britanică.

Ofensiva germană de pe frontul francez văzută de DNB

Berlin, 8 (Rador). — Agenția DNB comunică de pe front: Operațiunile armatei germane s'au desfășurat în conformitate cu planul stabilit. În cursul zilei a doua a noiei ofensive din nordul Franței, terenul câștigat în prima zi a fost sporit. Contraatacurile inamice la care au participat și unități blindate au putut fi respinse în cooperare cu aviația. În luptele dintre carele blindate, au fost distruse numeroase autoblindate inamice, dovedindu-se superioritatea carelor de luptă germane.

După remanierea guvernului francez

Cum comentează presa franceză noua ofensivă germană

Dela canalul Mânecii și până la Chemin des Dames se joacă soarta lumii și a popoarelor libere

Paris, 8 (Rador). — Agenția Havas transmite: Ziarele franceze de Vineri aminează se ocupă pe larg de remanierea guvernului Reynaud, subliniind cu această ocazie importanța luptei ce se joacă pe frontul francez. De la canalul Mânecii și până la Chemin des Dames, se joacă soarta lumii și a popoarelor libere. Bătălia începută alături continuă cu violență și fără cruțare.

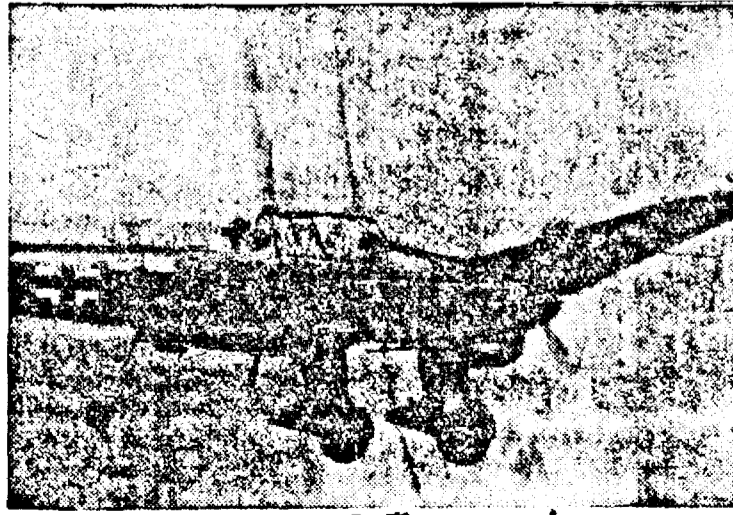
„Petit Parisien” scrie: Ținem să decăram că cele mai mari precauțiuni au fost luate în ceea ce privește bătălia dela canalul Mânecii și până la Chemin des Dames. Generalii aflați sub ordinele generalisimului Weygand, asigură apărarea solului național și sunt convinși că inamicul va fi înfrânt pe acest imens front.

„Le Matin” subliniază că dacă există popoare care iubesc libertatea, aceste popoare nu pot să aibă îndoiială că soarta lor se joacă în Franța. Ziarul

după ce relevă forța ofensivei germane, scrie că trupele franceze și engleze au nevoie de material, avioane și armament fiindcă vitejia lor va face ca inamicul să nu câștige teren.

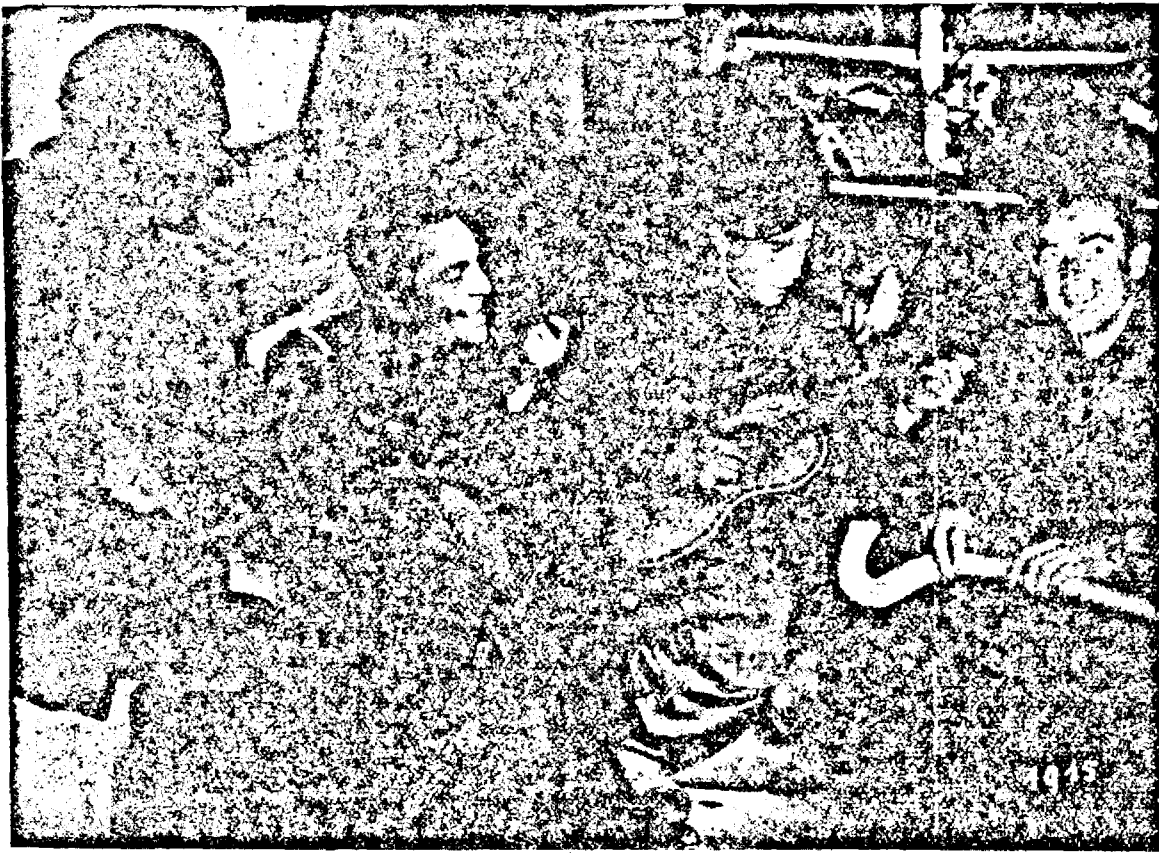
UN GUVETN DE RAZBOIU

Londra, 8 (Rador). — „Times” scrie: Noul guvern francez este chiar mai mult decât predecesorul său, un guvern de război, pentru care toate celelalte considerațiuni sunt în totul subordonate scopului suprem al dobândirii victoriei. Spiritul care însuflește noul guvern, este mai important decât detaliile relative la compunerea sa. Energia și hotărârea lui Reynaud se va resfrânge asupra frontului din interior, tot așa cum numele generalilor Weygand și Prioux și al amiralului Abriel însuflește armatele franceze. În ultimul război, Franța a dovedit că știe să reziste și să facă față momentelor critice.

Un operator german de film pe un avion de bombardament

Imagini de pe fronturile de luptă

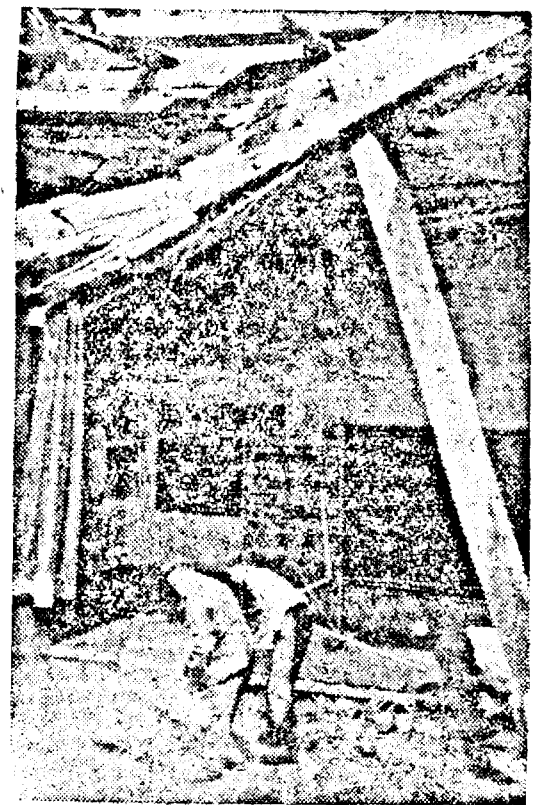
Aviația franceză. Ora destinderei

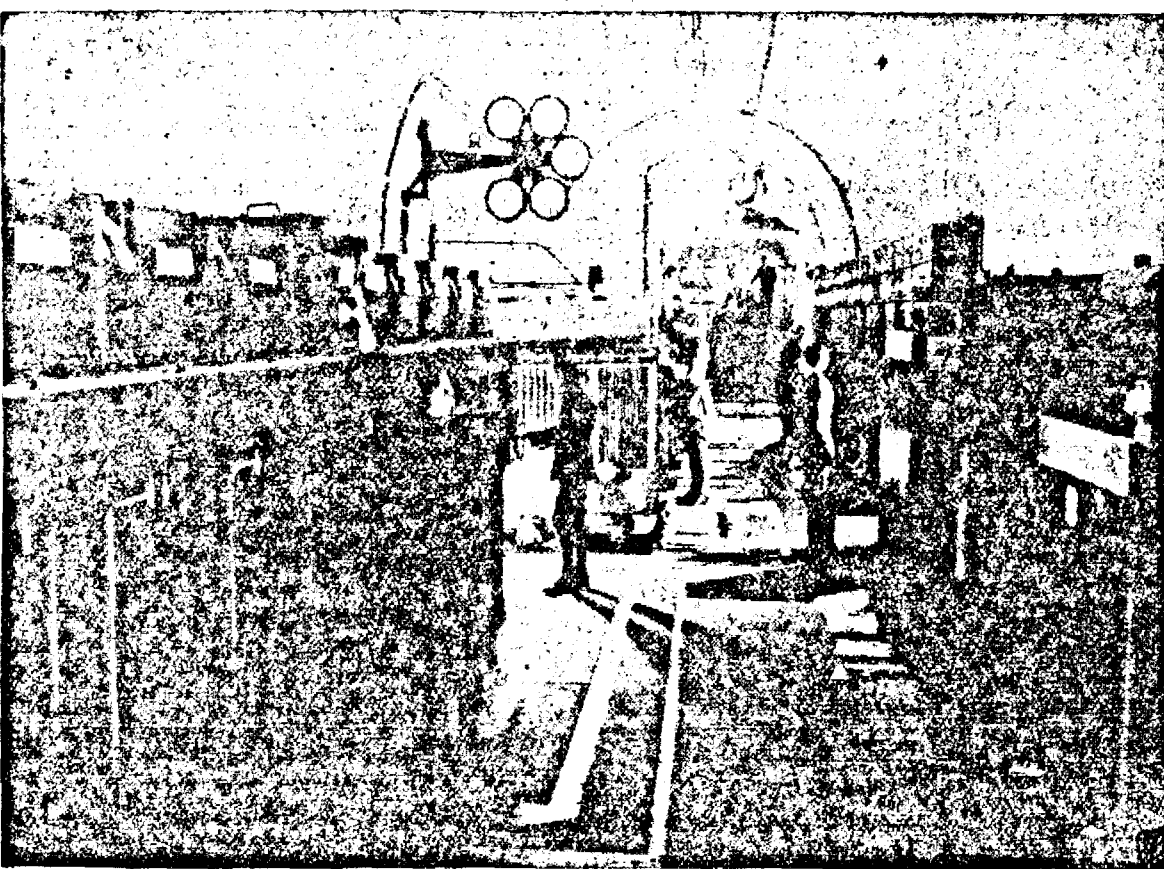
Pe frontul francez.
Un tun de 155 în baterie.

Bombardarea orașului Nancy de către avioane germane

O școală franceză
distrusă de un bombardament aerian.

Uzina electrică din interiorul liniei „Magnetot“

În Norvegia.
Un aviator german prizonier.

„Increderea noastră este în armatele noastre”

Impresionanta cuvântare rostită de d. Paul Reynaud la postul de radio Paris

„Visul de hegemonie al Germaniei se va frânge de rezistența Franței, căci Franța ce se ridică azi în fața d-lui Hitler, nu este acela dintre două războaie, ci o Franța cu totul alta”

pe care a rostit-o Joi seara la postul de radio Paris, d. Reynaud, președintele consiliului de miniștri, a declarat:

„In ultimele 15 zile, v'am vorbit în două rânduri. De fiecare dată, v'am anunțat căte o știre rea. La 21 Mai, în fața Senatului, am spus: „Germanii sunt la Regele”. În ziua de 28 Mai, v'am spus: „Belgia ne-a trădat. Drumul spre Dunquerque este deschis.”

Astăzi, într'un ceas ce continuă a fi grav, vă aduc motive de speranță, nu din crevinte, ci din fapte. Germania a dat trei lovituri, în trei direcții în care s'a angajat, ce de obicei, cu toată brutalitatea și cu toată viclenia.

Prima intrupindere: propaganda germană a anunțat că armatele aliate, care se duseseră să lupte în Belgia, erau încercute și că ele au fost nimicite, dar fiind că li se tăiasă retragerea spre mare și că erau lipsite de munițiuni și de alimente. În fața imposibilității de a repara această pierdere masivă de combatanți, moralul aliaților se va prăbuși.

Or, cercul de oțel nu s'a închis. Peste 335.000 de soldați aliați s'au imbarcat la Dunquerque, arătând Germaniei ce înseamnă stăpânirea mărilor.

Departele de a se prăbuși, moralul trupelor noastre și moralul țării s'a arătat egal cu ei însuși, demn de strămoșii noștri. Eroismul bătăliei din Flandra și luptele de ariergardă din fața Dunquerqueului au trecut în istorie. În cursul acelor zile, valoarea în istorie a militarilor s'a afirmat într'un chip măreț.

Am primit Joi dimineață pe amiralul Abrial, apărătorul dela Dunquerque.

În fața unor oameni ca aceștia, cari au trezit admirația lumii întregi, Franța se simte reînscută. Ea simte reînscătu-se veșnic tânără gloria generalilor revoluției și a amiralilor regilor Franței. Această glorie a fost retrezită prin miile de sacrificii umile, pe care niciun martor viu nu le va da vreodată în viață, ale soldaților noștri din armatele de Nord și ale marinei.

Acești eroi au răscumpărat totul, după surorii noastre lupte, soldații din 1940 se arată egalul celui din 1914, care nu s'a îndoit niciodată de victorie, chiar atunci când germanii se aflau la Senlis. Aceasta despre prima intrupindere germană.

A doua a avut drept scop să frângă moralul populației pariziene.

Zilele trecute, d. Hitler a organizat un spectacol contra capitalei. El a concentrat sute de avioane de bombardament și de vânătoare. Care erau obiectivele urmărite? Lucrul acesta este puțin important, căci lumea le știe și le știe precis: femeile, bătrânii și copiii sunt loviți ca și ceilalți. Toate acestea au speriat Parisul? Nici măcar o clipă. Câteva minute după terminarea bombardamentului am putut să văd fețele mândre ale muncitorilor ca și ale

acestei populații a Parisului ce nu știe să tremure de teamă. De acum înainte, știm ce înseamnă un raid colosal. Pentru sufletul Parisului, aceasta nu înseamnă nimic. Acest raid, după cum știți, nu l-am lăsat fără răspuns.

În noaptea de Marți, valuri succesive de avioane de bombardament engleze au atacat uzinele din Ruhr. Bombele au căzut la Dortmund, Düsseldorf, Koen, Essen. Focul rezervoarelor de petrol incendiate se putea vedea dela 150 de km.

Avioane de bombardament franceze au sburat pe deasupra orașelor Mannheim și Ludwigshafen, Uriașa uzină „Badische Anilin” a fost incendiată. Focul se vedea dela frontiera franceză.

Orice raid contra populației franceze, va primi un răspuns similar în viitor.

Aceasta despre raidurile aeriene. A treia intrupindere germană — cea mai hotărâtoare — este aceea în fața căreia ne aflăm azi: este „bătălia Franței”, este atacul de mare amploare ce a fost precedat de o proclamație adresată de d. Hitler trupelor sale.

Toate mijloacele pe care acum le cunoaștem, sunt aruncate în luptă: avioanele și diviziile blindate caută ca altădată, întâi infiltrarea și apoi ruperea frontului nostru. Bătălia deabia a început.

Nu vă voi spune nimic altceva, decât ceea ce mi-a spus generalul Weygand: „Sunt satisfăcut de modul în care sunt pornit bătălia și de felul în care sunt executate ordinele de rezistență cu orice preț”.

Pe terenul pe care ne aflăm, suntem obligați la o acțiune de rezistență. Armata noastră arată că s'a adaptat la noua formă de război. Dela începutul luptei au fost distruse sute de care inamice. Aviația aliată secundează acțiunea trupelor noastre.

Lumea întreagă urmărește cu răsuflarea oprită peripețiile acestei bătălii, căci luptele din Iunie 1940 vor hotărî de soarta ei, poate, după cum a spus d. A. Hitler, pentru sute de ani.

Care este risul? Acela de a vedea instaurându-se în Europa și dincolo de Europa — astăzi toată lumea a înțeles acest lucru — un regim de opresiune, în care oamenii de alt sânge decât cel german nu vor avea decât rolul de sclavi.

Întâi prin vicleșug, apoi prin muștrăci și ordine și prin lovirea în obraz a lucrătorilor, inamicul va proceda la distrugerea fizică și morală a elitelor. Iată lumea nouă pe care d. Hitler o anunță în proclamația sa. Un ev mediu ce nu va fi iluminat de blândețea Mântuitorului.

Visul de hegemonie al Germaniei se va frânge de rezistența Franței, căci Franța ce se ridică azi în fața d-lui A. Hitler, nu este acela dintre două războaie, ci o Franța cu totul alta.

Tot astfel, Anglia ce luptă contra d-lui Hitler, nu este Anglia din ultimii 20

de ani.

Noi, francezii lui Iunie 1940, nu trimțim decât un singur gând: acela de a salva Franța. Toți membrii guvernului sunt însuflețiți de voința comună de a învinge. Nu vom pierde timpul, atunci când suntem în pericol, cu discutarea responsabilităților. Nu vom slăbi Franța prin disensiuni. Responsabilități purtăm cu toții, fiecare alegător și fiecare ales.

Prima noastră datorie este de a ne recunoaște propriile noastre vini. În guvernarea succesivă și în clarviziunea lor, ideea de patrie, ideea de valoare militară au fost prea mult neglijate. Să spuneră acest lucru odată pentru totdeauna, pentru a închide acest capitol al istoriei noastre și pentru a putea lucra cu energie crâncenă pentru victoria.

Ochii tuturor s'au deschis. Toată drojdia discordiei a fost potolită.

Cine are interes să o facă din nou să fermenteze? Propaganda d-lui Gœbbels. Masele franceze au ascultat-o cu dispreț, numindu-ne țări plutocratice.

De mai mult timp circulă șvonuri stăruitoare de noi conflicte.

Aliații au cu toate celelalte țări din Europa un interes vital în comun: a evita hegemonia Germaniei. Iată de ce, soldații noștri pe Somme și pe Aisne se bat azi și pentru independența tuturor celorlalte țări.

Nu există popor, cu care Franța să nu poată reglementa pe cale pașnică divergențele de interese cari ar putea să le opună. Am spus lucrul acesta în mod public. A repeat. Franța dorește o reglementare a acestor probleme, spre a permite reconstruirea Europei pentru ca independența și prosperitatea fiecărui popor să fie asigurată.

Toți spectatorii la drama „bătăliei Franței”, să înțeleagă acest lucru și să-l înțeleagă cât mai repede, căci miza este imensă și timpul le este măsurat.

Cât despre noi, mai mult ca oricând, increderea noastră este în armatele noastre.

Japonia și embargoul american

TOKIO, 8 (Rador). — DNB transmite: Purtătorul de cuvânt al ministerului de externe declară privitor la embargoul american, pe care guvernul japonez îl examinează în prezent, că dacă Franța și Anglia continuă să primească furnituri din America, faptul ar urma să fie socotit de către Japonia drept o discriminare. Este regretabil, a spus purtătorul de cuvânt, ca Statele Unite să adopte din ce în ce mai mult măsuri susceptibile să aducă prejudicii Japoniei. Industria japoneză, pentru a fi nepiept embargoului american, va trebui să fie organizată după modelul german, pentru a feri anărarea națională de măsuri arbitrare din partea Americii.

Ungaria a înăspit controlul comunicațiilor telegrafice și telefonice

BUDAPESTA, 8 (RADOR). — STEFANI: A FOST DAT PUBLICITAȚII UN DECRET PRIN CARE SE PREVED NOI MĂSURI MENITE SĂ ÎNĂSPREASCĂ CONTROLUL COMUNICAȚIILOR TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE ÎNTRE UNGARIA ȘI CELELALTE ȚĂRI.

Un comunicat al amiralității britanice

LONDRA, 8 (Rador). — Reuters: Amiralitatea britanică că începând de la 8 Iunie, niciun vas comercial nu se va putea apropia la mai puțin de 3 mile de coastele și porturile Angliei, excepția vaselor din convoaiele britanice. Toate vasele ce contravin acestor dispoziții se expun la bombardare.

DATI, dacă vrei să AVETI
SUBSCRIEȚI:
Bonuri pentru
înzestrarea armatei

Aduc la cunoștința onor. clientelei că pe lângă croitoria civilă, am introdus și croitoria militară.

Dacă doriți să fiți îmbrăcați bine
ȘI DUPĂ ULTIMA MODĂ, SAU SA VA COMANDAȚI UNIFORME EXECUTATE EXCEPȚIONAL, ADRESAȚI-VA CU ÎNCREDERE LA

Croitor diplomat

GHEORGHE CRISTA
Timișoara I, Strada Mercy No. 7.

Profitați de ocazie!

PARDISIURI DE DAME

din cauza sezonului înaintat cu prețuri extrem de reduse, iar pardisiuri rămase din anul trecut dela 600 Lei în sus, la firma

„FREGOLI” CASA DE HAINE
Timișoara VI., Bulevardul Berthelot No. 14
Vis-a-vis de Școala „Notre Dame”

S'a deschis

Baia de vară Parcul Fabrică
fost „Igienă”

apă filtrată, plaja, lecții de înot.

Scrisori din Berlin

Intărirea forței economice a Germaniei

— Industria în noile ținuturi germane —

Reichul german a fost încă dinainte de încorporarea Austriei și a Protectoratului Boemiei și Moraviei, unul dintre cele mai puternice state industriale din lume. Grație acestei industrializări, el a putut să ridice, în scurt timp, înarmarea sa cu totul insuficientă la nivelul de astăzi. Așa cum a declarat Adolf Hitler, Germania a cheltuit pentru înarmare, în ultimii șase ani, 94 miliarde mărci, pe când bugetul britanic pentru înarmări a atins în aceeași perioadă numai 34 miliarde, iar cel francez 25 miliarde mărci. Industria germană a armamentului este deosebit de mare și mai modernă. De aceea este capabilă, în afara producției pentru înarmări, să facă față și nevoilor de export.

Adeeseori se face o imagine incompletă despre creșterea industriei germane prin încorporarea Austriei, a ținutului sudet, a Boemiei și a Moraviei, precum și a noilor ținuturi din Est. Iată pentru ce considerăm utile câteva amănunte în această direcție. O contribuție foarte importantă la fortificarea industriei germane reprezintă instalațiile de forță hidroelectrică din Alpi. În ținutul Sudetilor există cel mai bun lignit din lume, iar în ținutul Olsa o huilă, care oferă un excelent cocs de furnale. Valorosul zăcămintele din Silezia suverioară sunt cunoscute. În sectorul zincului, se produce astăzi în Germania mai mult decât se poate prelucra. Alte minerale importante câștigate odată cu noile ținuturi, sunt cărbunii și minereurile de fier. Prin încorporarea Austriei, producția de magnezit a Germaniei a devenit una dintre cele mai importante din lume, așa încât acoperă cu prisosință necesitățile interne. Tot în Austria se găsesc renumite

cantități de plumb, iar în Boemia-Moravia importante rezerve de antimoniu, ambele metale deosebit de importante în economia războiului. — Austria, Sudetenlandul, Boemia și Moravia își satisfac aproape singure nevoile agricole și forestiere, mai ales celea de cereale, zahăr, lemn și produse de moară, iar noile ținuturi din fosta Polonie se știe că au fost din totdeauna regiuni cu excedente agricole. Indemnătoarele brațe ale lucrătorilor germani și cehi găsesc în noile ținuturi cel mai propice teren pentru producerea, din materiile prime existente, a unor mari cantități de carburanți, cauciuc, fibre sintetice etc., prin diverse procedee chimice. Construirea instalațiilor necesare a fost imediat întreprinsă acolo, unde au existat de mai înainte. Să amintim, în această privință, numai fabricile de mătase și lană artificială din ținuturile poloneze și din Boemia.

Între uzinele industriale, câștigate de Reich în ultimii ani, marile fabrici de armament din Boemia și Moravia ocupă primul loc. În anii precedenți, aceste fabrici exportau aproape 1/2 din produse.

Situația centrală a noilor ținuturi, depărtată de granița vestică și nordică a Reichului le dă o deosebită importanță în timp de război. Mulțumită înaltului lor grad de cartelizare și concentrare a capitalului în mâinile băncilor, încadrarea acestei industrii în sistemul economic german a fost relativ ușoară.

Atât fosta Austrie cât și fosta Cehoslovacie au avut un export relativ puternic de specialități alese, apreciate pe piața mondială. Astfel ambele țări au exportat un mare număr de mașini variate: mașini agricole, mașini de imbrimerie, pompe, instalații pentru fabrici de zahăr, locomotive și multe altele. De o reputație mondială se bucură produsele austriace mici din fier, mai ales uneltele agricole. Cu coase și securi austriace sunt aprovizionate chiar țări îndepărtate. Un deosebit renume are industria austriacă a modei și lucrurilor de gust. Stilul vienez, care vine atât de bine generației noastre sportive, a câștigat, în moda feminină, tot mai multă considerație, depășind astfel Parisul. Pe lângă aceasta, este o realitate incontestată între specialiști că multe inițiative în modă, lansate de Paris, își aveau originea la Viena, München sau Berlin. Alături de articolele de îmbrăcăminte, Viena excelează în industria poșetelor și numeroase alte articole accesorii îmbrăcăminte.

Dela industria armamentului până la agricultură și industria îmbrăcăminte, activitatea industrială este intensă în toate noile ținuturi germane. Ea constituie un aport capital în industria germană atât pentru aprovizionarea proprie a Reichului cât și pentru export.

MOBILE

De mai bună calitate și cu cel mai puțin preț.

numai la:

Merkler

Strada 3 August No. 1, la gâ Baile Neptun. Telefon 18-18.

Reprezentanța pentru mașini de scris

Erika

Erika și Ideal

Fabricațiunea Fabricii Seidel și Naumann. Mare asortiment de mașini de scris uzate.

Timișoara I. Strada Lonovici No. 5 Telefon 16-23

SPORT

Ultima etapă a campionatului va cunoaște lupte disperate pentru a evita retrogradarea

La Timișoara derbyul prestigiului:

Ripensia - CAMT

Încă câteva matchuri și campionatul național pe 1939/40 va fi un fapt consumat.

După matchurile de ieri dintre Venus — Sportul Studențesc și Rapid — Juventus, chestia șefiei a fost tranșată rămânând deschisă doar problema retrogradării.

Venus a devenit campioană, Rapid s'a clasat a doua, iar pentru locul trei UDR va încerca să întrecă pe Sportul Studențesc.

Din clasament se vede că cele trei echipe bănățene s'au comportat admirabil, instalându-se imediat după echipele din Capitală.

Ultimul match al echipei campioane disputat în compania Sportului Studențesc s'a soldat cu o surprinzătoare victorie a studenților 2:1 (1:0) cari au învins pe merit prin golurile marcate de

Beffa și Mihăilescu, Venus neputând marca decât odată prin Cărciog.

Rapid a învins ușor cu 4:1 pe Juventus, golurile fiind marcate de Barath, Auer, Bogdan și iar Auer apoi de Dragăgan pentru Juventus.

Astfel ultima etapă va modifica următorul clasament:

Venus	22	14	3	5	59	19
Rapid	22	12	7	4	64	31
Sp. Studențesc	22	8	11	3	42	32
UDR	21	8	9	4	40	34
CAMT	21	9	4	8	35	47
Ripensia	21	8	5	8	35	35
Carpați	21	8	4	9	36	24
AMEFA	21	9	1	11	34	30
Un. Tricolor	21	7	5	9	28	33
Gloria CFR	21	8	1	12	25	54
Juventus	21	4	6	11	35	34
Victoria	21	4	4	13	18	37

Matchul dela Timișoara

La Timișoara se va disputa un match mare, care probabil va inaugura o eră de rivalitate sănătoasă în soccerul acestui oraș. Se vor întâlni două echipe, cari vor lupta pentru un prestigiu scump. Care din ele vor ocupa un loc mai bun în clasament.

Ambele echipe au făcut mari pregătiri tehnice și suflători în vederea acestei întâlniri.

Ripensia și-a întărit punctul slab prin introducerea lui Barna ca fundaș,

iar CAMT și-a renoit osia prin Păschowsky și Thierjung, astfel că succesul sportiv este pe deplin asigurat, combatanții fiind la egalitate de forțe.

Care va câștiga totuși? Dacă Ripensia deține superioritatea prin o mare experiență a jucătorilor, CAMT se va vedea o mai mare ardor de luptă.

Starea suflătoare își va spune, până la urmă, cuvântul, căci se va lupta pentru victorie până la ultima suflare.

Cinema CORSO

Azi pentru ultima oră

Ramon Novarro în O AVENTURĂ

Măine, Duminecă, o premieră mult așteptată. — — Mult iubitul băețandru

Mickey Rooney în frumoasa înscenare

Familia judecătorului Hardy

Trăim momentele fiului Andy și acelea ale surorii sale Marian, iar în ideea mării și ale tatălui recunoaștem felul de a fi a mai bătrânilor noștri. Senzaționala premieră a jurnalului de război P A R A M O U N T

Profesor Dr. Med. Francisc Schönerberger

„Ceace menține viața sănătoasă, poate să o și vindece!”

Aceștia sunt însă lumina, aerul, apa, căldura, îngrijirea corporală internă externă, alimentația corectă, echilibrul între muncă, odihnă și somn. Ei folosesc mijloacele de vindecare cele mai eficiente ale medicilor terapeutici, ca metode completate prin

spălături, fricțiuni, masaj, dușuri, băi cu bază excitantă (semibăi și băi perii), băi de acid carbonic, de drojdie, de sare, de sulf, de molift, de mușetă, de floare de fân, de rosmarin, băi astringente (de tanin de castane), băi cu efect excitant puternic (băi de muștar, de săpun, de sodă), pachetări de nămol, apă caldă de aburi, de aer cald electric, băi de lampi electrice, băi de celule electrice și băi de putină (curent egal, alternativ și faradic), cură de transpirație, cură lui Schlenz, etc., etc.

vindecă aproape toate bolile!!

Oare are rost în aceste timpuri grele să-ți părăsești casa și activitatea curentă și pe câteva săptămâni, când medicul terapeutic și

Băile Neptun Timișoara

cu posibilitatea la fel să ajute!?!

Primăria comunei Cadâr

No. 646/1940.

PUBLICAȚIUNE

În ziua de 10 Iunie 1940, orele 10, se vor ține licitațiuni publice, în localul primăriei Cadâr pentru aprovizionarea cu materiale lucrărilor angajate, prevăzute în programul de lucru, precum și asupra lucrărilor ce se vor executa în anul financiar 1940/41, după cum urmează:

1. Facerea a două podețe noi și repararea celor vechi și facerea trecătorilor la încrucșări de străzi din piatră de munte, în valoare de lei . . . 8000
2. Repararea a 4 fântâni (dela Tătar, de lângă C. F. R., din țarină și cea din fața bisericii), toate în valoare de lei . . . 8000
3. Facerea unui trotuar din cărămidă arsă în fața primăriei în valoare de lei . . . 8000
4. Construirea unei camere de lemne, în valoare de lei . . . 4000
5. Repararea acoperișului și burlanelor la camera garajelor și magazia (arhiva comunei) în valoare de lei . . . 1500
6. Săparea unei fântâni în cimitirul de animale, pentru animalele moarte în valoare de lei . . . 7000

Totalul lucrărilor lei 36.500

Licitația se va ține în conformitate cu art. 88—110 din L. C. P., iar în caz că va fi fără rezultat, lucrările și materialele se procură, respective angaja pe cale de tratare directă sau bună învoială conform art. 12—15 și următorii din I. D. R. No. 200/1940, publicat în Monitorul Oficial No. 21 din 26 Ianuarie 1940.

Cadâr, la 4 Iunie 1940. Primăria.

INFORMATIUNI

Calendar

SAMBATA, 8 IUNIE:

Ortodox: Aducerea Moaștelor Sfântului Teodor Stratilat.

Catolic: Sfântul Medard.

Farmacii de serviciu: Circ. I: Salvator, Bul. Regele Ferdinand 3. — Circ. II: Șarpe, Piața Traian 7. — Circ. III: Merkle, Bul. Carol. — Circ. IV: Crăciun, Piața Drăgăli-
na 15.

DUMINICA, 9 IUNIE:

Ortodox: Cuviosul Părinte Ciril Patriarhul Alexandriei († 444).

Catolic: Sfânta Pelagia.

Farmacii de serviciu: Circ. I: Salvator, Bul. Ferdinand 3. — Circ. II: Maszalts, Piața Badea Cârțan 8, și Zeiner, Str. Ștefan cel Mare 27. — Circ. III: Roxin, Piața Axente Sever. — Circ. IV: Crăciun, Piața Drăgălina.

LUNI, 10 IUNIE:

Ortodox: Sfântul Martir Timoteiu Ep. Brusei (361).

Catolic: Sfânta Margareta.

Farmacii de serviciu: Circ. I: C. Jahner, Piața Libertății. — Circ. II: R. Jahner, Str. Ștefan cel Mare 3. — Circ. III: Maria, Bul. Carol 4. — Circ. IV: Ungváry, Str. Preyer 1.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR

Capitol: „Nanette, fată din popor”, cu Jeni Jugo.

Scala: „Dragostea strict oprită”, cu Hans Moser.

Corso: „O aventură”, cu Ramon Novarro. De Duminică: „Familia judecătorului Harry”, cu Mickey Rooney.

Apollo: „Omul cu masca de fier”.

— REDACUIONALE. Azi fiind ziua Restaurației, proximal număr al ziarului nostru va apare Marți 11 Iunie la orele obișnuite.

— Concurs de admitere pentru lucrători de linie la P. T. T. In ziua de 18 August 1940, orele 8, in localul Inspectoratului P. T. T. Timișoara se va ține concurs de admitere în serviciul P. T. T. a 100 lucrători de linie categoria 10, clasa II. Cererile candidaților se vor înainta direct secției și vor fi depuse până cel mai târziu în ziua de 10 August 1940, trebuind să fie însoțite de următoarele acte: extrasul de naștere, certificat de naționalitate, certificat de absolvire cursului primar, dovada satisfacerii serviciului militar, certificat că n'a fost condamnat (caziera judiciar) eliberat de tribunal, dovada că este înscris în F. R. N. Candidații trebuie să aibă etate de maximum 35 ani și minimum 23, să fie sănătoși și robuști. Concursul va consta din două probe, una scrisă și una orală, după programul cursului primar. Ambele se vor ține la data fixată mai sus. Cei reușiți la concurs vor fi supuși examenului medical P. T. T. și numai cei găsiți apti pentru serviciu vor fi admiși, în limita locurilor vacante ce sunt repartizate în medie de câte 10 pe secțiile de exploatare și în ordinea clasificării.

— Dr. Mihai Șugar, internist și-a reînscris la telefon. III, Str. Mitropolit Meșteru 6. Telefon 18.00.

— Hoți înaintați parchetului. Poliția locală a reușit să aresteze pe individul Ioan Kovacs de 42 ani, un cunoscut hoț care a mai suferit și o condamnare. Odată cu el a fost arestată și sora sa Eva Kovacs, care vindea găinile furate de Ioan Kovacs. Ambii au fost predați parchetului. Deasemeni a fost arestată și înaintată parchetului, țigancă Lubinea Botz, care, împreună cu alte țigănci arestate anterior, a săvârșit o serie de furturi.

— Săptămâna igienei — între 10—18 Iunie. Din ordinul Ministerului Sănătății se ține între 10 și 18 Iunie și la Timișoara Săptămâna Igienei. Autoritățile sanitare vor controla instalațiile sanitare din întreprinderi și respectarea prescripțiilor igienice.

— Sinucidere. Săteanul Ioan Stihan, de 37 ani, din comuna Omor, județul Timiș-Torontal, a fost găsit strangulat în podul casei sale. Cauza sinuciderii se datorește certurilor zilnice pe care le avea cu familia.

— Se aduce la cunoștința generală, că în clasele I A și I B dela Gimnaziul de băieți „V. Babeș” din Timișoara sunt 90 locuri libere. Cei care doresc să-și înscrie copiii la examenul de admitere în cl. I-a, pot face înscrierea imediat ce obțin certificatele de absolvirea cursului primar. Inscrierea se face la Direcțiunea școlii, situată în B-dul C. D. Loga No. 1, etaj II, în fiecare zi, între orele 9—12. Pentru înscriere sunt necesare următoarele acte: 1. extrasul de naștere, 2. certificatul de botez, 3. certificatul de cetățenie (naționalitate), 4. buletinul de revăținare, 5. certificatul școlar. Taxa de examen este 80 lei. Direcțiunea școlii.

**SALON
PEDICURE
LADISLAU RANKO**
II. PIATA TRAIAN et. II. ap. 4
Telefon 23-37
Deschis: 12-124-8

Conflictul dintre bărbieri și Casa asigurărilor sociale

Bacșișul nu constituie un salariu

Timișoara, 8. — Intre bărbierii din localitate și Casa asigurărilor sociale există un conflict pe care, în urma contestației făcute, bărbierii l-au câștigat în prima instanță.

Conflictul s'a născut din modul cum a înțeles Casa de asigurări sociale să-i încadreze pe lucrătorii bărbieri și coafori în clasele de asigurare, adică nu după salariile pe cari le primesc, ci după apreciere, așa cum s'a făcut la București, unde lucrătorii n'au salarii fixe pentru că lucrează la procente. Or, la noi nu poate fi cazul. În niciun oraș din Ardeal și Banat nu se lucrează la procent. Toți lucrătorii bărbieri au saia fixă.

Totuși, Casa asigurărilor sociale motivând că nu poate stabili cuantumul salariilor, pentru că mai primesc și bacșișuri, îi scoate pe lucrătorii bărbieri și coafori din clasele de asigurare în care erau și îi trece în clase mai mari, în cele mai mari posibile. Astfel, cei cari ar trebui să fie în clasa 3-a, au fost trecuți în clasa 6-a. O coafează care are un salariu de 1000 lei pe lună a fost încadrată în clasa 5-a, unde sunt cei cu salarii de peste 4000 lei. Mai mult. S'au încheiat 23 procese-verbale de contraven-

ție, iar noua încadrare s'a făcut retrograd din Decembrie.

Contra proceselor-verbale și a noulor încadrări, lucrătorii și patronii bărbieri și coafori, în mod solidar, au făcut contestație, câștigând cauza în prima instanță, adică în fața comisiei de judecată ce funcționează chiar pe lângă Casa asigurărilor sociale. Până în prezent nu se știe dacă instituția va face recurs. În cele 23 cazuri, așa cum s'a întâmplat la Cluj și la Sibiu, unde și comisia de recurs a dat câștig de cauză tot lucrătorilor, anulând toate procesele-verbale de amendă, deoarece, bacșișul este o dare eminentă ocazională, lăsată cu totul la aprecierea clientului care îl dă direct salariatului, iar pe de altă parte nu există obligativitatea plății unui procentaj dinainte stabilit.

Nu este, deci, exclus ca și Casa de asigurări sociale din localitate să ajungă la rezultatul la care au ajuns cele din Cluj și Sibiu, în cazul când ar face recurs în cele 23 cazuri.

Oricum, este interesant de reținut faptul că o jurisprudență vine și spune că bacșișul constituie numai un venit ocazional al unui salariat.

„Casa Cioplea” Predeal

Pensiune confortabilă nou deschisă, situată la 1200 m altitudine. Cea mai frumoasă panoramă asupra Bucegilor și văii Timișului.

Bucătărie aleasă și bogată

La cerere se servește bucătărie dietetică, vegetariană și naturistă după metodă Dr. Bircher-Elveția

Garage-uri și camere de șoferi.

Persoane afectate de boli contagioase nu se primesc.

Telefon 30.

Permanent deschis.

Zece ani de temniță pentru omul care „a făcut ca Vlad Țepeș”

Ion Laichiciu din Târgoviște a devenit ucigaș în ziua de Sf. Ion

Timișoara, 8. — O crimă a beției sau mai de grabă o crimă izvorâtă din deviziile și doctrine rău înțelese și prost asimilate? Ucigașul care a compus ieri în fața Curții Criminale s'a apărat cu versiunea beției, însă Curtea n'a acceptat-o ci i-a aplicat o pedească severă, dacă nici nu maximul posibil.

Faptele s'au petrecut în ziua de Sf. Ion, la 7 Ianuarie 1940. Locuitorul Ioan Laichiciu, zis Florică, din comuna Târgoviște de lângă Lugoj, a început să-și serbeze ziua onomastică încă din ajun cu băutura fără măsură înghițită. A băut toată noaptea și nici măcar dimineața nu s'a culcat, ci a mai băut acasă la el și la toți Ion-ii din sat.

Nu era nici un năcaz cu atât, dacă Ion Laichiciu al nostru n'ar fi fost rău la beție, cum se spune. La ora jocului a provocat deci scandal și ilaritate pretinzând ca muzica să-i cânte special lui, la ureche.

S'a urcat deci pe estradă — „bina” — pe care se afla orchestra și s'a certat violent cu primașul Miciu, venit anume dela Ohaba Forgaci pentru această zi festivă.

Dela o vreme Laichiciu a amenințat cu dărâmarea „binei”, dacă nu i se va face pe plac. La protestele celor prezenți, cari gustau prea puțin strigătele bețivului, doi frați Gheorghe și Ion Cra-

șovan l-au luat de guler pe acesta ca să-l dea afară. După o scurtă busculadă, în cursul căreia Laichiciu și unul din frații Crașovan au căzut chiar de pe estradă, Laichiciu a fost dat afară din joc.

FuriOS, omul s'a dus acasă, însă în loc ca însfârșit să se culce a mai băut câteva pahare. Apoi s'a înarmat cu un cuțit de bucătărie, cu lama lungă de 16 centimetri, s'a întors la locul petrecerii.

Din nou Ion Laichiciu se urcă pe „bina” muzicanților, dar gândul frivol dela început a făcut loc altei idei fixe: îl căuta pe Gheorghe Crașovan. E de notat că pe drum de acasă la joc a întâlnit pe câțiva țărani cărora le-a făcut parte de gândurile sale de răzbunare. Înzadar căutau aceștia să-l calmeze, el profera amenințări și le spunea:

— „Acu mă duc la joc, nu peste mult mă veți vedea revenind legat!”

Abia l-a zărit pe Gheorghe Crașovan că s'a și îndreptat spre el. Fără o vorbă i-a implantat cuțitul în piept. Crașovan a căzut jos mort pe loc.

Lumea îngrozită se adună în jurul rănitului, pe care câțiva oameni l-au luat pe sus căndu-l spre casa lui.

În timpul acesta Ioan Laichiciu la fe-reastră deschisă vorbea poporului, gesticulând cu cuțitul sângeros.

— „Eu fac ca Vlad Țepeș! L-am omorât pe Crașovan și îi omor și pe toți

aceia cari îl ajută!”

Vorbe de om beat? Desigur. Totuși nu te gândești fără înfiorare, ce pot deveni lozincile partidelor, perfect juste până când le pronunță oameni cu răspundere, când trec prin mințea încețoșată a câte unui individ ca acest Laichiciu...

Rechizitoriul d-lui procuror general Emil Teodoru a accentuat cele două tare ale ucigașului: beția și bestialitatea. Acest Laichiciu este un om periculos. Orice fapte justificative ar invoca, să i se dea o pedeapsă care să-l îndepărteze pentru totdeauna din societatea semenilor săi.

Apărătorul inculpatului d. dr. Liviu Lintia senior combate argumentele acuzării. Beția lui Laichiciu exclude premeditarea. Aceeaș beție formează o circumstanță atenuantă, împreună cu provocarea constituită de gestul lui Crașovan care l-a dat afară din sală pe Laichiciu. Inculpatul n'a mai fost pedepsit, a recunoscut faptele și are trei copii mici.

După suspendarea ședinței d. președinte Lambrino revine cu o sentință de condamnare, pentru omor, cu circumstanțe atenuante, Ion Laichiciu, omul care „a făcut ca Vlad Țepeș”, e condamnat la 10 ani temniță. Partea civilă, văduva și copiii victimei obțin 40.000 lei despăgubire.

ULTIMA ORA

„Bătălia Franței a început”

Ordinul de zi al generalului Weygand adresat trupelor

Paris, 8 (Rador.) — Președinția consiliului comunică: La începutul bătăliei din ziua de 5 Iunie, la orele 10 diminea-

„Bătălia Franței a început. Vă ordon să apărați pozițiile noastre, fără să vă gândiți la retragere. Ofițeri, subofițeri, soldați din armata franceză!

Gândul că patria noastră este cotropită, să vă inspire hotărârea neclintită de a rezista pe pozițiile pe care vă aflați. Exemplele glorioase ale trecutului ne arată că totdeauna hotărârea și curajul înving până la urmă. Țineți-vă încreștați de pământul Franței. Nu priviți decât înainte. În spatele frontului, comandamentul a luat măsurile necesare pentru a vă susține. Soarta patriei noastre, salvarea libertăților și viitorul fiilor noștri depinde de tenacitatea voastră.”

Joi seara, după primele două zile ale bătăliei franceze, generalul Weygand a felicitat armatele care au luat parte la

ta, generalul Weygand a adresat trupelor următorul ordin de zi:

„Newyork Times” anunță:

Statele Unite vor da aliaților tot ajutorul posibil - nu vor trimite însă nici un corp expediționar

NEWYORK, 8 (Rador.) — Reuter: „Newyork Times” anunță de la corespondentul său din Washington, că guvernul Statelor Unite este dispus să dea aliaților tot ajutorul de care e capabil, cu excepția trimiterii unui corp expediționar. Corespondentul ziarului adaugă: Înaltii funcționari guvernamentali au declarat că Statele Unite au intenția să pună la dispoziția aliaților toate avioanele de care armata și marina americană pot să se dispenseze fără a prejudicia interesele apărării naționale. Aceasta s'ar putea realiza prin scoaterea din uz a avioanelor care aparțin acum forțelor armatei. Intreprinderile comerciale ar putea apoi dispune de aceste avioane cumpărate cum vor găsi cale. S'ar livra astfel imediat aliaților 200 de avioane, dintre cele aflate în viciul marinei americane. O confirmare oficială a acestei proceduri s'a dat joi seară. Președintele Roosevelt a avut o conferință cu membrii comitetului consultativ al apărării naționale.

Avioanele germane au atacat coastele de ale Angliei

London, 8. (Rador.) — Ministerul aerului și ministerul securității interne comunică următoarele:

Avioane inamice au sburat deasupra coastelor noastre de la Est și Sud, în mai multe puncte, făcând raiduri asupra unei regiuni întinse. Apărarea anti-aeriană a intrat imediat în acțiune. Avioane de vânătoare și-au luat zborul,

pentru a lua contact cu inamicul. Un număr de bombe incendiare au fost lansate. Bombe explozibile au căzut asupra unui oraș din Lincolnshire, două persoane fiind ușor rănite. Pagubele materiale sunt mici. Numeroase bombe au căzut pe câmpie. După câte se pare ele au fost îndreptate împotriva unor aerodromuri.

O nouă invenție germană

Un aparat cu raze ultraviolete, cu care se pot vindeca și răni mortale

Copenhaga, 8. (Rador.) — Stefani transmite: Ziarele daneze anunță că germanii au făcut o nouă descoperire în domeniul medicinei. Ar fi vorba de un aparat cu raze ultraviolete, care emite în același timp un amestec de aburi și aer cald, ce poate vindeca orice rană, chiar

cea mai gravă. Această nouă invenție a dat până acum rezultate excelente. Doctorul danez Vaernet, cunoscut radiolog, a declarat reprezentanților presei, că după părerea lui, această invenție este o adevărată minune.

Germanii în pozițiile dela Longwy

„O singură responsabilitate”

Un articol senzațional al ziarului „Popolo d'Italia”

Milano, 8. (Rador.) Stefani transmite: Într'un scurt articol intitulat: „O singură responsabilitate”, Popolo d'Italia de Vineri subliniază că ziarele franceze oficiale afirmă că dacă Italia ar interveni în conflict, responsabilitatea extinderii războiului ar cădea exclusiv asupra Italiei. Ziarul subliniază: „Acești domni uită, evident, că Italia a fost aceea care a căutat să evite războiul, atunci când acest lucru mai era posibil. Dar plutocrațiile occidentale n'au voit să asculte apelul italian în favoarea unei păci drepte. Această atitudine întransigentă franco-engleză se datora faptului că aceste două puteri erau absolut sigure că vor învinge pe germani și italieni. În loc de a satisface justele revendicări ale acestor două țări, care cereau dreptul suprem

de a trăi la fel ca și celelalte popoare, Italia și Franța au luat armele și au început războiul, pentru a înăbuși în sânge și furtive țările proletare. Azi, când Italia este gajată într'o acțiune ce este conform pactului indisolubil semnat de ea cu Germania și ale cărei dezvoltări nu depind de un apropiat ordin de a porni, anumiți oameni au îndrăzneala de a vorbi de responsabilitatea Italiei, ca și cum revoluția socialistă nu și-ar fi luat de multă vreme o singură responsabilitate: de a deschide drumul italian drumul viitorului și a-l elibera de sclavia geografică și economică, și să du-se pentru aceasta de arme, întrucât a fost posibil de a se ajunge la această cale pe calea înțelegerii.

Gomunicat francez

Paris, 8. (Rador.) — Comunicatul oficial francez din dimineața zilei de 7 Iunie anunță:

După o acalmie relativă, în cursul

noptii, bătălia a reinceput azi dimineață, în aceleași condițiuni generale cursul zilei de ieri.

Comunicat german

Berlin, 8. (Rador.) — Înaltul comandament german comunică:

Operațiile armatei de uscat și ale armatei aeriene la Sud de Somme și de canalul, care leagă râul Aisne de râul Oise, s'au desfășurat cu succes, conform planului stabilit. Linia Weygand a fost trecută pe întregul front. Avioane de luptă germane au atacat în noaptea de 7 Iunie, din nou, aerodromurile britanice, cu succes și au revenit la bazele lor

fără pierderi. Apărarea de coastă și rina noastră de război au reușit, în pierdere de coasta nordică a Franței, să mîncească un vas vedetă inamic.

Pierderile adversarului s'au ridicat la ziua de 6 Iunie la 74 avioane, dintre care 64 în lupta aeriană și 10 doborîte de tileria antiaeriană. Nouă avioane germane sunt date lipsă. Aviația a dispus de un post emițător norvegian la Ullensaker, aproape de Hammerfest.